EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 7. 2025
COM(2025) 553 final

2025/0237 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o program na podporu konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka v školách („školský program EÚ“), o sektorové intervencie, vytvorenie sektora bielkovinových plodín, požiadavky týkajúce sa konope, možnosť obchodných noriem pre syr, bielkovinové plodiny a mäso, uplatňovanie dodatočných dovozných ciel, pravidlá dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz a zábezpeky

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Poľnohospodárstvo a potravinárstvo sú pre Úniu strategickými sektormi, ktoré poskytujú bezpečné, kvalitné a cenovo dostupné potraviny 450 miliónom Európanov a zohrávajú kľúčovú úlohu pre Európanov, ako aj pre celosvetovú potravinovú bezpečnosť. Zároveň majú zásadný význam pri udržiavaní hospodárstva a života vo vidieckych oblastiach a rovnako sú dôležitou súčasťou riešenia pri ochrane klímy, prírody, pôd, vody a biodiverzity, ktoré sú aktuálne vystavené stresu. Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) je srdcom európskeho projektu; pred vyše 60 rokmi sa zaviedla ako nástroj na zaručenie potravinovej bezpečnosti a primeranej životnej úrovne poľnohospodárov, v súlade s cieľmi zmlúv EÚ.

Neustávajúce odhodlanie v tejto oblasti je dnes rovnako dôležité ako vtedy, pretože poľnohospodársky sektor EÚ naďalej čelí nezanedbateľným výzvam. Celosvetovo nerovnaké podmienky, určitá závislosť od dovozu a zraniteľnosť voči geopolitickým neistotám zvyšujú dlhodobú neistotu, ktorej sú poľnohospodári EÚ vystavení. Zároveň musia poľnohospodári získať lepšie príjmy z trhu, ktoré im umožnia uskutočňovať potrebné investície, aby zabezpečili fungovanie svojich poľnohospodárskych podnikov v budúcnosti a ich odolnosť. Predpokladom toho je riešenie aktuálnej nerovnováhy v potravinovom reťazci, kde nespravodlivé rozdelenie príjmov, rizík a nákladov často neúmerne postihuje prvovýrobcov.

Tieto výzvy opodstatňujú verejné intervencie v sektore a zároveň si vyžadujú robustnú a prispôsobivú politickú odpoveď, ktorá zaručí konkurencieschopný, odolný a udržateľný poľnohospodársky sektor. V súlade s oznámením Komisie s názvom Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo[1] by takáto politická odpoveď prispela aj k zaručeniu väčšej atraktívnosti a predvídateľnosti v sektore, v ktorom príjmy umožnia prosperitu poľnohospodárov a prilákajú budúce generácie. V tejto súvislosti by vymedzenie náležitých základných podmienok na úrovni EÚ s ambicióznym súborom nástrojov pomohlo poľnohospodárom využiť ich podnikateľský potenciál, posilniť ich pozíciu v hodnotovom reťazci vrátane stimulov spoločne znášať riziká (napr. prostredníctvom organizácií výrobcov alebo družstiev). Zároveň podpora investícií do odborného vzdelávania, výmeny najlepších postupov, zavádzania inovatívnych výrobných metód a náležitých postupov riadenia rizika na úrovni poľnohospodárskych podnikov znamená podporu poľnohospodárom, ktorá im umožní preskúmať rôzne zdroje príjmu a chopiť sa nových trhových príležitostí, ako napríklad príležitostí spojených s rastúcimi možnosťami biohospodárskeho využitia konope.

To je dôvod, prečo sa osobitná podpora určitých sektorov považuje za strategickú z hľadiska prínosu k dosahovaniu cieľov SPP a posilneniu synergií s inými nástrojmi SPP. Rovnako dôležitá je podpora EÚ zameraná na bielkovinové plodiny vzhľadom na agronomické výzvy a zraniteľnosť voči klíme, v dôsledku ktorých majú poľnohospodári malý záujem vyvíjať činnosť v tomto sektore. Zároveň mimoriadna pozornosť venovaná tomuto sektoru vyplýva z nutnosti znížiť mieru závislosti Únie od dovozu vysokokvalitných bielkovín a v súlade s vytýčenou víziou posilniť otvorenú strategickú autonómiu EÚ.

V tejto súvislosti a ako sa pripomenulo vo vízii, udržateľný chov hospodárskych zvierat je neoddeliteľnou súčasťou poľnohospodárstva, konkurencieschopnosti a súdržnosti Únie.

[1] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo Spoločné formovanie atraktívneho poľnohospodárstva a potravinárstva EÚ pre budúce generácie, 19. 2. 2025, COM(2025) 75 final.

Únijný sektor hospodárskych zvierat je mimoriadne zraniteľný voči rôznorodým otrasom a celosvetovej konkurencii a musí spĺňať prísne výrobné normy, ktoré trh nie vždy odmeňuje. Rastie význam možnosti rozpoznať prirodzené zloženie mäsa a mäsových výrobkov v záujme tak výrobcov z Únie, ako aj spotrebiteľov, pretože pojmy súvisiace s mäsom majú často kultúrny význam.

V súlade s Niinistöovou správou o pripravenosti a pohotovosti EÚ[2] a so Stratégiou únie pripravenosti[3] by sa úvahy o pripravenosti mali začleniť do všetkých politík Únie. Túto novú realitu poznačili významné otrasy od pandémie, ruskej útočnej vojny a narušení trhu až po choroby zvierat a rastlín a nestabilnú geopolitickú situáciu. Preto by sa na dosiahnutie cieľov Zmluvy o EÚ, pokiaľ ide o zaručenie dostupnosti dodávok, a to aj v čase núdzových situácií a vážnych kríz, mala zlepšiť pripravenosť poľnohospodárskych sektorov vo všetkých členských štátoch. Dosiahnuť by sa to malo prostredníctvom doplnenia vnútroštátnych iniciatív, zlepšenia koordinácie medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a Komisiou, ako aj prostredníctvom zlepšenia efektívnosti a podpory kultúry pripravenosti a odolnosti pri súčasnom úplnom rešpektovaní vnútroštátnych kompetencií a osobitných okolností jednotlivých členských štátov, ako aj zásad subsidiarity a proporcionality. Konkrétne Komisia vo svojom oznámení *Union Stockpiling Strategy: Boosting the EU's material preparedness for crisis* (Stratégia EÚ pre vytváranie zásob: Posilniť materiálovú pripravenosť EÚ na krízy)[4] zdôraznila, že v prípade vážnych, dlhotrvajúcich, komplexných a cezhraničných kríz má zásadný význam koordinovať vnútroštátne opatrenia v záujme zaručenia nepretržitých dodávok základného tovaru a pokračovania životne dôležitých spoločenských funkcií.

Zároveň v súlade s Víziou pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo je pre budúcnosť poľnohospodárstva v Európe mimoriadne dôležité opäť vytvoriť vzťah spotrebiteľov EÚ (predovšetkým zraniteľných skupín, ako sú deti) k potravinám a miestnym územiam. Preto by úsilie podporovať kvalitu potravín EÚ na európskych trhoch vrátane najvzdialenejších regiónov, ako aj na medzinárodných trhoch nemalo ustať. Súvisiace iniciatívy by jednak zlepšili konkurencieschopnosť poľnohospodárskeho sektora a jednak podporili zdravšie stravovacie návyky širokej verejnosti. V tomto ohľade sa pomoc na dodávky ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov do vzdelávacích zariadení („školský program EÚ“) ukázala ako účinná pri zvyšovaní miery konzumácie vybraných poľnohospodárskych výrobkov, pričom by sa však jej účinnosť a koherentnosť s inými nástrojmi SPP mala ďalej posilniť.

V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013[5] sa stanovujú základné pravidlá spoločnej organizácie trhov s poľnohospodárskymi výrobkami (SOT). Na obdobie 2028 – 2034 bude finančnú podporu na opatrenia stanovené v uvedenom nariadení regulovať

---

2 Safer Together: *Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness* (Spoločne vo väčšom bezpečí: posilnenie európskej civilnej a vojenskej pripravenosti a pohotovosti).

3 Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Európskej stratégii únie pripravenosti, JOIN(2025) 130 final.

4 *Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, EU stockpiling strategy: Boosting the EU's material preparedness for crises* (Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Stratégia EÚ pre vytváranie zásob: Posilniť materiálovú pripravenosť EÚ na krízy), COM(2025) 528 final.

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

právny rámec stanovený v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) …/… [NRPF][6]. Predmetná podpora bude takisto podliehať pravidlám špecifikovaným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../… [nariadenie o výkonnosti][7], ktorým sa stanovuje rámec sledovania a výkonnosti rozpočtových výdavkov spolu s horizontálnymi pravidlami únijných programov a činností, pokiaľ sa nestanoví inak.

Podobne aj školský program EÚ a podpora konkrétnych poľnohospodárskych sektorov získajú finančnú pomoc prostredníctvom plánov národného a regionálneho partnerstva („plány NPR“) na základe nariadenia (EÚ) …./… [nariadenie NRPF]. Tieto plány sú však prepojené s trhmi s poľnohospodárskymi výrobkami, a preto by sa konkrétne pravidlá jednotlivých typov intervencií mali stanoviť v nariadení (EÚ) č. 1308/2013.

Navyše v snahe zohľadniť vývoj v poľnohospodárskom sektore a zlepšiť vykonávanie nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 je potrebné určité jeho ustanovenia zmeniť a aktualizovať.

Okrem toho po zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013[8] a vzhľadom na návrh nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a návrh nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti] by sa určité splnomocnenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 1306/2013 a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116[9] týkajúce sa verejných intervencií, pomoci na súkromné skladovanie, colných kvót, organizácií výrobcov a zábezpek mali začleniť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Navyše po začlenení určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013[10] do nariadenia (EÚ) …./… [nariadenie NRPF] by sa niektoré z jeho ustanovení mali začleniť aj do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Na zladenie ustanovení s Dohodou WTO o poľnohospodárstve je potrebné aktualizovať určité ustanovenia o výpočte dodatočných dovozných ciel.

Ako súčasť tejto iniciatívy by sa mali stanoviť ustanovenia o podmienkach výroby konopných výrobkov a ich uvádzania na trh. V záujme konzistentnosti by sa mali aktualizovať aj platné pravidlá dovozu konope.

V neposlednom rade by sa v nariadení (EÚ) č. 1308/2013 mali stanoviť ustanovenia o dostupnosti dodávok poľnohospodárskych výrobkov v čase núdzových situácií a vážnych kríz.

---

6 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... z […] […][nariadenie NRPF] (Ú. v. EÚ L …, ELI:…).

7 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... z […][…][nariadenie o výkonnosti] (Ú. v. EÚ L …, ELI:…).

8 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj).

9 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

10 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013 z 13. marca 2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 247/2006 (Ú. v. EÚ L 78, 20.3.2013, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj).

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je v úplnom súlade s cieľmi zmluvy v oblasti SPP stanovenými v článku 39 ZFEÚ. Ciele zmien sú v súlade s pravidlami spoločnej organizácie trhov s poľnohospodárskymi výrobkami. Ich účelom je zlepšiť existujúcu spoločnú organizáciu trhov.

- **Súlad s ostatnými politikami EÚ**

Zmeny sú v súlade s ostatnými politikami EÚ a posilňujú úlohu pravidiel SOT a súvisiacich nástrojov pri prispievaní k cieľom spoločnej poľnohospodárskej politiky.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Základom návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, je článok 42, článok 43 ods. 2 a článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

V právnom základe sa stanovuje: vytvorenie spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a iné ustanovenia potrebné na sledovanie cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky, ako aj pravidlá osobitných opatrení pre najvzdialenejšie regióny.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie je poľnohospodárstvo oblasťou spoločnej právomoci medzi Úniou a členskými štátmi, a preto sa zásada subsidiarity uplatňuje.

Vzhľadom na celoúnijný rozmer spoločnej organizácie trhov a na skutočnosť, že reguluje voľný pohyb tovaru, konkrétne poľnohospodárskych výrobkov na vnútornom trhu, je potrebné jednotlivé otázky riešiť na úrovni EÚ, a nie na úrovni členských štátov konajúcich samostatne. Navyše navrhované zmeny predstavujú zmeny existujúcej spoločnej organizácie trhov s poľnohospodárskymi výrobkami.

- **Proporcionalita**

Návrh zahŕňa obmedzené a cielené zmeny aktuálnych právnych predpisov, ktoré sú potrebné na dobré fungovanie existujúcej spoločnej organizácie trhov.

- **Výber nástroja**

Vzhľadom na ciele a obsah návrhu je zmena existujúcich právnych úprav najvhodnejším nástrojom.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Návrh je súčasťou preskúmania SPP na obdobie po roku 2027, v rámci ktorého sa vykonalo celkové posúdenie vplyvu a prebehli konzultácie so zainteresovanými stranami.

- **Základné práva**

V navrhovaných zmenách sa rešpektujú práva a dodržiavajú zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie, ako sa stanovujú v nariadení (EÚ) .../... [nariadenie NRPF]. Ustanovenia nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] týkajúce sa rešpektovania základných práv a zásady právneho štátu sa budú uplatňovať aj na školský program EÚ a únijnú podporu pre poľnohospodárske sektory.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Školský program EÚ a podpora pre poľnohospodárske sektory sa budú podporovať z fondu, ktorého pravidlá sa stanovujú v nariadení (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a v nariadení (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti]. Pokiaľ ide o školský program EÚ, vo vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2023/106 sa stanovujú orientačné pridelené rozpočtové prostriedky pomoci zo zdrojov Únie členským štátom na školské ovocie a zeleninu a na školské mlieko na obdobie od 1. augusta 2023 do 31. júla 2029, čo znamená, že toto obdobie zasahuje do obdobia nasledujúceho viacročného finančného rámca („VFR“) na roky 2028 – 2034. Keďže sa v SPP na obdobie po roku 2027 stanoví nový školský program od roku 2028, musia sa na päťmesačné obdobie od 1. augusta do 31. decembra 2027 stanoviť osobitné znížené pridelené rozpočtové prostriedky na školský rok 2027/2028, pretože jeho vykonávanie a financovanie ešte bude spadať do obdobia súčasného VFR.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Táto iniciatíva sa bude monitorovať prostredníctvom výkonnostného rámca uplatniteľného na viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034, ktorý je stanovený v návrhu nariadenia (EÚ) .../… [nariadenie o výkonnosti], v ktorom sa stanovuje rámec sledovania a výkonnosti rozpočtových výdavkov spolu s inými horizontálnymi pravidlami pre programy a činnosti Únie, pokiaľ nie je stanovené inak.

Intervencie v rámci školského programu EÚ

Právne ustanovenia predstavujú základné parametre politiky, ako napríklad ciele programu a jeho základné požiadavky, pričom členské štáty by odteraz mali niesť väčšiu zodpovednosť za spôsob, akým ciele a cieľové hodnoty dosiahnuť. Zvýšená miera subsidiarity umožňuje lepšie zohľadniť miestne okolnosti a potreby. Pravidlá nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] by sa mali vzťahovať na školský program EÚ, zatiaľ čo konkrétne pravidlá daného typu intervencie by sa mali stanoviť v nariadení (EÚ) č. 1308/2013.

So zámerom znížiť mieru príjmu voľných cukrov a tukov u žiakov by sa mala distribúcia výrobkov s vysokým obsahom voľných cukrov a tukov obmedziť. V snahe zvýšiť informovanosť detí o škále produktov pestovaných v Únii, ako aj o ich rozmanitých vlastnostiach by sa mala ako priorita určiť distribúcia výrobkov s pôvodom v Únii spolu s kritériami spojenými s vyššími environmentálnymi normami a normami sociálnej udržateľnosti. Členské štáty by mali zaručiť vykonávanie opatrení na zvyšovanie informovanosti o určitých témach. Podľa potreby a v snahe predísť zdvojovaniu úsilia možno namiesto programu využiť vnútroštátne učebné plány. Vzhľadom na rastúce obavy zo spracovaných potravín a z výrobkov s možným vysokým obsahom pridaných cukrov, ktoré nevyhovujú výživovým potrebám detí, by sa predmetné výrobky mali zo školského programu EÚ vylúčiť. Dané nové prvky vyplynuli z hodnotenia programu, ktorý prešiel dôkladnou analýzou v rámci posúdenia vplyvu.

Sektorové intervencie

V právnych ustanoveniach sa vymedzujú minimálne požiadavky týkajúce sa obsahu a cieľov politiky pri takých typoch intervencií, ktorých celkovým cieľom je zaručiť efektívne fungovanie a stabilitu poľnohospodárskych trhov. Zaručili by sa tak rovnaké podmienky na vnútornom trhu a stanovili by sa podmienky spravodlivej hospodárskej súťaže rovnakej pre všetkých. Členské štáty by pri začleňovaní intervencií v určitých sektoroch do svojich plánov NRP mali zaručiť konzistentnosť s inými intervenciami na úrovni sektora. Dané typy intervencií v určitých sektoroch by mali poskytovať podporu sektorom ovocia a zeleniny, vína, bielkovinových plodín, včelárskych výrobkov, olivového oleja a stolových olív a

chmeľu, ako aj iným sektorom a na iné výrobky, ktoré sú uvedené v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 a pri ktorých sa vychádza z predpokladu, že zavedenie konkrétnych intervencií má pozitívne účinky na dosiahnutie niektorých alebo všetkých všeobecných a špecifických cieľov SPP sledovaných nariadením (EÚ) .../... [nariadenie NRPF].

Bielkovinové plodiny

Právne ustanovenia zavádzajú osobitné pravidlá povinného uznávania výrobcov a medziodvetvových organizácií v tomto sektore. Pomôže to posilniť hodnotový reťazec na regionálnej, celoštátnej aj nadnárodnej úrovni a riešiť agronomické výzvy, ktoré ohrozujú záujmy poľnohospodárov v tomto sektore.

Na podporu pestovania bielkovinových plodín a zníženie závislosti Únie od dovozu vysokokvalitných bielkovín by sa v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 mal vytvoriť osobitný sektor bielkovinových plodín. Na tento účel sektor bielkovinových plodín nahradí aktuálny sektor sušeného krmiva. Výrobky patriace do sektora bielkovinových plodín sa presunú z časti XXIV prílohy I do nového oddielu 1 v časti IV prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013. Sušené krmivo, ktoré nie je bielkovinovou plodinou, sa presunie z aktuálnej časti IV prílohy I do časti XXIV uvedenej prílohy. Odkaz na sektor sušeného krmiva by sa mal vypustiť z článku 6 týkajúceho sa hospodárskych rokov.

Do článkov 154 a 158 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 by sa mali doplniť prechodné ustanovenia na účely uznania existujúcich organizácií výrobcov (OV) a medziodvetvových organizácií (MOO), ktoré už sú uznané v prípade výrobkov patriacich do nového sektora bielkovinových plodín.

Sektor bielkovinových plodín by sa mal doplniť do zoznamu sektorov, v prípade ktorých sú členské štáty povinné na žiadosť uznať organizácie výrobcov a medziodvetvové organizácie [článok 159 písm. a) a b) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013].

Obchodné normy

V súlade so závermi správy Komisie o nových obchodných normách pre sušené strukoviny a sóju[11] je vhodné zaviesť možnosť stanoviť obchodné normy pre bielkovinové plodiny so zámerom lepšie informovať spotrebiteľov o pôvode výrobkov z bielkovinových plodín, ktoré nakupujú. Z toho istého dôvodu by sa do zoznamu výrobkov, pri ktorých možno prijať obchodné normy, malo doplniť hovädzie mäso, bravčové mäso, ovčie a kozie mäso. Navyše s cieľom podľa možnosti harmonizovať vymedzenie a zloženie určitých syrov v snahe zaručiť spoločný základ kvality na celom vnútornom trhu je takisto vhodné zaviesť možnosť stanoviť obchodné normy pre syr.

Konope

Konope spadá do SOT spoločnej poľnohospodárskej politiky, pretože nariadením (EÚ) č. 1308/2013 sa rozšíril jeho rozsah nad rámec využívania vlákniny. Poľnohospodári môžu dostávať platby SPP na plochu, ak spĺňajú normy a osobitné kritériá týkajúce sa konope vrátane odrôd na pestovanie s obsahom delta-9-tetrahydrokanabinolu („THC“) nižším než 0,3 % na zabránenie nezákonnému pestovaniu tejto plodiny.

[11] Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade v súlade s článkom 75 ods. 6 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 o nových obchodných normách pre cider a perry a pre sušené strukoviny a sóju, COM/2023/200 final.

Súdny dvor Európskej únie[12] vyniesol rozsudok, že kanabidiol („CBD“) z celej rastliny *Cannabis Sativa* nie je podľa Jednotného dohovoru o omamných látkach drogou. Nejednotné právne úpravy v jednotlivých členských štátoch však predstavujú obmedzenie pre úplné využívanie danej rastliny a jej hospodársky potenciál, predovšetkým pokiaľ ide o kvitnúce vrcholky. Tieto rozdiely môžu poľnohospodárom brániť v získaní prístupu k podpore z SPP alebo v uvádzaní konopných výrobkov na trh vo všetkých členských štátoch.

V snahe túto otázku riešiť sa do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 začlenia pravidlá pestovania a uvádzania konope na trh. Článok 189 sa zmení a časť VIII prílohy I sa rozšíri tak, aby sa vzťahovala na všetky časti rastlín konope ako poľnohospodárskych výrobkov, za predpokladu spĺňania požiadaviek SPP. Snahou je zladiť pravidlá s rastom únijného trhu s konope a poskytnúť tak poľnohospodárom právnu istotu.

Na základe nových právnych ustanovení sa takisto bude dodržiavať ochrana verejného zdravia, pretože sa zachová prísna certifikácia semien a limit 0,3 % THC, čím sa zaručí súlad s medzinárodnými dohovormi o drogách. Vedecké dôkazy potvrdzujú nízke zdravotné riziko pri odrodách konope s obsahom THC do 0,3 %. Na harmonizovanie časti VIII prílohy I sa zmeny budú týkať aj ľanových semien, pričom relevantné výrobky sa presunú z časti XXIV oddielu 1 prílohy I.

Prechodné ustanovenia ochránia existujúce organizácie výrobcov a umožnia poľnohospodárom uvádzať na trh konope vysiate pred tým, než sa začnú uplatňovať nové pravidlá. Odklad uplatňovania nových pravidiel znamená, že zainteresované strany budú mať čas prispôsobiť sa novému regulačnému rámcu.

Cukor

V článku 125 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa vyžaduje, aby sa podmienky nákupu cukrovej repy a cukrovej trstiny riadili písomnými dohodami v rámci odvetvia, ako sa opisujú v časti II oddiele A bode 6 prílohy II k uvedenému nariadeniu. V článku 125 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa vyžaduje, aby dohody v rámci odvetvia zodpovedali podmienkam nákupu stanoveným v prílohe X k uvedenému nariadeniu. Predmetné ustanovenia by sa mali zmeniť v záujme jasnosti a konzistentnosti, pokiaľ ide o zmluvné strany dohôd v rámci odvetvia a o výrobky, ktorých sa dané dohody týkajú a na ktoré sa vzťahujú podmienky nákupu.

Okrem toho je v snahe zlepšiť právnu zrozumiteľnosť a posilniť ochranu práv predajcov cukrovej repy v zmluvných vzťahoch s cukrovarníckymi podnikmi potrebné zmeniť bod VIII prílohy X k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 a výslovne v ňom stanoviť, že rezky cukrovej repy zostávajú vo vlastníctve predajcu cukrovej repy, pokiaľ sa nedosiahne iná dohoda.

Aby sa zainteresovaným stranám v sektore cukru poskytol dostatočný čas prispôsobiť sa, uplatňovanie týchto zmien týkajúcich sa dohôd v rámci odvetvia by sa malo odložiť do 1. októbra roka nasledujúceho po roku nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Dodatočné dovozné clá

V článku 182 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa stanovujú pravidlá výpočtovej metódy, ktorú možno použiť na stanovenie spúšťacieho objemu na účely uplatňovania dodatočných dovozných ciel. Článok 182 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 by mal správne zachytávať výpočtovú metódu stanovenú v článku 5 ods. 4 Dohody Svetovej obchodnej organizácie (WTO) o poľnohospodárstve, a preto by sa mal zmeniť tak, aby sa v ňom konkretizovalo, že výpočet by mal vychádzať z priemerného ročného dovozu za tri predchádzajúce roky. Okrem

[12] Rozsudok Súdneho dvora z 19. novembra 2020, B S a C A/Ministère public et Conseil national de l'ordre des pharmaciens, C-663/18, EU:C:2020:938.

toho sa v článku 182 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 stanovuje, že dodatočné clá sa nemajú uložiť, ak nie je pravdepodobné, že by dovoz narušil trh Únie, alebo ak by účinky boli neprimerané plánovanému cieľu. Je však náročné preukázať, že dovoz pravdepodobne naruší trh Únie, a v prípade rýchlo sa kaziacich sezónnych výrobkov, pri ktorých sa aktuálne dané ochranné opatrenie uplatňuje, je to často nemožné alebo to nie je možné dostatočne včas. Keďže daná požiadavka presahuje povinnosti stanovené v Dohode WTO o poľnohospodárstve a v snahe reagovať na obavy zainteresovaných strán a postup zjednodušiť, by sa uvedený odsek 2 mal vypustiť.

Pravidlá dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz

Právnymi ustanoveniami sa členským štátom ukladá povinnosť prijať opatrenia základnej pripravenosti, medzi ktorými by malo figurovať zavedenie národných a/alebo regionálnych plánov pripravenosti a reakcie týkajúcich sa poľnohospodárskych výrobkov, pravidelná výmena informácií o zásobách poľnohospodárskych výrobkov, určenie príslušných orgánov a účasť na záťažovom testovaní na úrovni EÚ. Toto úsilie by mali doplniť rozšírené povinnosti počas kríz alebo vysokorizikových situácií vrátane povinného podávania správ.

Cieľom únijnej stratégie vytvárania zásob je kombinovať centralizované rezervy s príspevkami od členských štátov a s podporou verejno-súkromných partnerstiev v snahe zaručiť efektívnosť, škálovateľnosť a nákladovú účinnosť. V prípadoch, keď členské štáty vytvoria a spravujú rezervy poľnohospodárskych výrobkov, by sa mali zaviesť pravidlá, ktoré zaručia, že predmetné opatrenia sa zostavujú tak, aby sa minimalizovali narušenia trhu.

Označenia mäsa

V snahe zlepšiť transparentnosť na vnútornom trhu, pokiaľ ide o zloženie potravín a výživovú hodnotu, a zaistiť spotrebiteľom možnosť rozhodovať sa na základe dostatočných informácií, a to predovšetkým spotrebiteľom vyhľadávajúcim konkrétne výživové hodnoty, ktoré sa tradične spájajú s mäsovými výrobkami, by sa mali zaviesť osobitné právne ustanovenia na ochranu pojmov týkajúcich sa mäsa.

POSEI

Vzhľadom na návrh nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a návrh nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti] by sa ustanovenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 228/2013 týkajúce sa používania grafického symbolu slúžiaceho na marketing kvalitných poľnohospodárskych výrobkov v najvzdialenejších regiónoch a výnimiek z ustanovení o štátnej pomoci pri vnútroštátnych platbách v sektore cukru vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch mali začleniť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Včlenenie chýbajúcich pravidiel a splnomocnení

Pravidlá, ako aj splnomocnenia relevantné pre opatrenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 1308/2013 sa stanovili v nariadení (EÚ) č. 1306/2013 a v súčasnosti sú stanovené v nariadení (EÚ) 2021/2116. Po zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 a vzhľadom na návrh nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a návrh nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti] by sa pravidlá a splnomocnenia stanovené v nariadení (EÚ) 2021/2116 týkajúce sa verejných intervencií a pomoci na súkromné skladovanie, colných kvót, uznávania organizácií výrobcov a zábezpek mali začleniť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Odklad uplatňovania predpisov a prechodné pravidlá

V snahe poskytnúť členským štátom a hospodárskym subjektom dostatočný čas na dosiahnutie súladu s novými pravidlami by sa dátum začiatku uplatňovania mal odložiť v prípade zmien týkajúcich sa dohôd v rámci odvetvia v sektore cukru, zmien týkajúcich sa

pestovania a dovozu konope a jeho uvádzania na trh a v prípade ustanovení o dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz. Okrem toho s cieľom zaručiť bezproblémový prechod na nový školský program EÚ by sa vypustenie ustanovení o školskom programe EÚ z nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 malo uplatňovať od 1. januára 2028, ale dané ustanovenia by sa mali naďalej uplatňovať, pokiaľ ide o opatrenia vykonávané do 31. decembra 2027. Navyše, keďže sa súčasný školský program EÚ do 31. decembra 2028 ukončí, musia sa na päťmesačné obdobie od 1. augusta do 31. decembra 2027 stanoviť osobitné znížené pridelené rozpočtové prostriedky na školský rok 2027/2028, pretože jeho vykonávanie a financovanie ešte bude spadať do obdobia súčasného VFR.

2025/0237 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o program na podporu konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka v školách („školský program EÚ“), o sektorové intervencie, vytvorenie sektora bielkovinových plodín, požiadavky týkajúce sa konope, možnosť obchodných noriem pre syr, bielkovinové plodiny a mäso, uplatňovanie dodatočných dovozných ciel, pravidlá dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz a zábezpeky

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 42, článok 43 ods. 2 a článok 349,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[13],

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov[14],

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) Komisia vo svojom oznámení z 19. februára 2025 s názvom Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo[15] oznámila, že spoločná poľnohospodárska politika (SPP) v období po roku 2027 poskytne členským štátom väčšiu zodpovednosť za to, ako ciele SPP splnia, a súčasne sa v rámci nej podporí a stabilizuje príjem poľnohospodárov, prilákajú sa budúce generácie poľnohospodárov a zaručí sa potravinová bezpečnosť. Daná politika by mala byť jednoduchšia a cielenejšia, poľnohospodárom by mala poskytnúť väčšiu flexibilitu a mala by sa posunúť od požiadaviek na poľnohospodárov k stimulom pre nich.

(2) Legislatívny balík viacročného finančného rámca na roky 2028 až 2034 zahŕňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie NRPF][16], ktorým sa stanovuje Fond pre národné a regionálne partnerstvá (ďalej len „fond“) na obdobie 2028 – 2034, v ktorom sa zoskupujú prostriedky vopred pridelené jednotlivým členským štátom v rámci fondu vrátane prostriedkov z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV). V súlade s uvedeným nariadením sa má fond

[13] Ú. v. EÚ C […], […], s. […].

[14] Ú. v. EÚ C […], […], s. […].

[15] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo Spoločné formovanie atraktívneho poľnohospodárstva a potravinárstva EÚ pre budúce generácie, 19. 2. 2025, COM(2025) 75 final.

[16] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... z […] […] [nariadenie NRPF] (Ú. v. EÚ L …, ELI:…).

implementovať prostredníctvom plánov národného a regionálneho partnerstva (ďalej len „plány NRP“) a Nástroja EÚ (ďalej len „nástroj“).

(3) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013[17] sa stanovujú všetky základné prvky spoločnej organizácie trhov s poľnohospodárskymi výrobkami.

(4) Podpora z SPP stanovená v nariadení (EÚ) č. 1308/2013 na obdobie po roku 2027 sa bude podporovať prostredníctvom fondu a bude podliehať pravidlám stanoveným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti][18] doplneným nariadením (EÚ) č. 1308/2013.

(5) Pestovanie bielkovinových plodín v Únii naďalej čelí ťažkostiam predovšetkým z dôvodu nestabilnej ponuky a dopytu na miestnej úrovni a agronomických výzev pri ich pestovaní, čo znamená, že pre poľnohospodárov predstavujú voľbu s vyšším rizikom. Na podporu ich pestovania a zníženia závislosti Únie od dovozu vysokokvalitných bielkovín je vhodné v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 vytvoriť osobitný sektor bielkovinových plodín. Navyše na uľahčenie vytvorenia organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií v sektore bielkovinových plodín a vyplývajúceho posilnenia hodnotového reťazca na regionálnej, celoštátnej a nadnárodnej úrovni by uznanie daného sektora malo byť povinné. Keďže by sa hlavné výrobky sektora sušeného krmiva uvedené v časti IV prílohy I k predmetnému nariadeniu mali začleniť do sektora bielkovinových plodín, sektor sušeného krmiva by sa mal z nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 vypustiť.

(6) Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) svojím rozsudkom zo 7. septembra 2016 vo veci C-113/14[19] zrušil článok 7 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa určovali referenčné prahové hodnoty pre poľnohospodárske výrobky, z dôvodu, že dané prahové hodnoty mala podľa článku 43 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) prijímať len Rada na základe návrhu Komisie. Preto je vhodné článok 7 z nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 vypustiť.

(7) V nariadení (EÚ) č. 1308/2013 sa stanovujú pravidlá verejnej intervencie. V nariadení (EÚ) 2021/2116 sa stanovili pravidlá výdavkov na verejnú intervenciu a Komisii sa udelila právomoc doplniť do predmetného nariadenia pravidlá týkajúce sa typu opatrení oprávnených na financovanie zo zdrojov Únie a podmienok ich refundácie, podmienok oprávnenosti a spôsobov výpočtu na základe informácií skutočne zaznamenaných platobnými agentúrami, na základe paušálnych sadzieb určených Komisiou, alebo na základe paušálnych či nepaušálnych súm, ktoré sú stanovené v právnych predpisoch v oblasti poľnohospodárstva v špecifických sektoroch, ohodnotenia operácií v súvislosti s verejnou intervenciou, opatrení, ktoré je potrebné prijať v prípade strát alebo škôd na výrobkoch v rámci verejnej intervencie, a stanovenia súm, ktoré sa majú financovať. Keďže tieto pravidlá sú potrebné na fungovanie systému verejnej intervencie, existujúce splnomocnenia by sa mali začleniť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

---

17 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

18 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... z […] […] [nariadenie o výkonnosti] (Ú. v. EÚ L …, ELI:…).

19 Rozsudok Súdneho dvora zo 7. septembra 2016, Nemecko/Parlament a Rada, C-113/14, EU:C:2016:635.

(8) Okrem pravidiel verejnej intervencie sa v nariadení (EÚ) č. 1308/2013 stanovujú aj pravidlá pomoci na súkromné skladovanie. V delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2016/1238[20] a vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2016/1240[21] sa stanovujú pravidlá kontrol a sankcií prijatých na základe splnomocnení prijímať delegované a vykonávacie akty stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013[22]. Po zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 a vzhľadom na nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti] by sa splnomocnenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 1306/2013 a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116[23] prijímať delegované a vykonávacie akty týkajúce sa kontrol a sankcií pri verejných intervenciách a pomoci na súkromné skladovanie mali začleniť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

(9) Komisia by predovšetkým mala byť splnomocnená prijímať delegované akty týkajúce sa doplnenia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 o pravidlá zníženia platieb pomoci, ak si hospodárske subjekty neplnia povinnosti v súvislosti s podmienkami verejnej intervencie alebo súkromného skladovania. Rovnako by Komisia mala byť splnomocnená prijímať prostredníctvom vykonávacích aktov jednotné pravidlá pre členské štáty týkajúce sa testov a metód, ktoré sa majú uplatňovať na určenie oprávnenosti výrobkov na verejnú intervenciu a súkromné skladovanie a používanie postupov verejnej súťaže pri verejných intervenciách alebo pri súkromnom skladovaní, pravidlá týkajúce sa administratívnych kontrol a kontrol na mieste, ktoré majú členské štáty vykonávať vzhľadom na dodržiavanie povinností, záväzkov a kritérií oprávnenosti na verejnú intervenciu alebo súkromné skladovanie, ako aj pravidlá týkajúce sa uplatňovania a výpočtu administratívnych sankcií v členských štátoch, keď hospodárske subjekty nespĺňajú kritériá oprávnenosti, záväzky alebo iné povinnosti súvisiace s podmienkami verejnej intervencie alebo súkromného skladovania.

(10) Pomoc na dodávanie ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov do vzdelávacích zariadení (ďalej len „školský program EÚ“) stanovená v časti II hlave I kapitole II nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa osvedčila ako účinná pri zvyšovaní konzumácie vybraných poľnohospodárskych výrobkov. Školský program EÚ by mal v záujme prínosu k dosahovaniu cieľov SPP pokračovať. V snahe zvýšiť jeho účinnosť a zaručiť koherentnosť s ostatnými nástrojmi SPP by však školský program EÚ mal byť založený na dosahovaní výkonnosti a mal by sa vykonávať ako typ intervencie podporovanej z fondu. Únia by mala stanoviť základné parametre politiky, ako napríklad ciele školského programu EÚ a jeho základné požiadavky, pričom členské

---

20 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1240 z 18. mája 2016, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o verejnú intervenciu a pomoc na súkromné skladovanie (Ú. v. EÚ L 206, 30.7.2016, s. 71, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/1240/oj).

21 Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1238 z 18. mája 2016, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o verejnú intervenciu a pomoc na súkromné skladovanie (Ú. v. EÚ L 206, 30.7.2016, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2016/1238/oj).

22 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj).

23 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

štáty by odteraz mali niesť väčšiu zodpovednosť za spôsob, akým ciele a cieľové hodnoty dosiahnuť. Zvýšená miera subsidiarity umožňuje lepšie zohľadniť miestne okolnosti a potreby. Na školský program EÚ by sa mali uplatňovať pravidlá stanovené v nariadení (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a nariadení (EÚ) …/… [nariadenie o výkonnosti] v podobe doplnenej týmto nariadením. Keďže školský program EÚ je opatrením trhovej intervencie, v nariadení (EÚ) č. 1308/2013 by sa mali stanoviť konkrétne pravidlá daného typu intervencie.

(11) Cieľom školského programu EÚ je opätovne vytvoriť vzťah detí k poľnohospodárstvu a zintenzívniť návyky zdravého stravovania. Deti zo zraniteľných skupín obyvateľstva sú viac náchylné stravovať sa nezdravo, a preto by členské štáty mali mať možnosť zamerať svoje úsilie na základe zvážených sociálno-ekonomických aspektov na predmetné skupiny. So zámerom znížiť mieru príjmu voľných cukrov a tukov u žiakov by sa mala distribúcia výrobkov s vysokým obsahom voľných cukrov a tukov obmedziť. V snahe zvýšiť informovanosť detí o škále produktov pestovaných v Únii, ako aj o ich rozmanitých vlastnostiach by sa mala ako priorita určiť distribúcia výrobkov s pôvodom v Únii spolu s kritériami spojenými s vyššími environmentálnymi normami a normami sociálnej udržateľnosti. Členské štáty by mali zaručiť vykonávanie opatrení na zvyšovanie informovanosti o určitých témach. V snahe predísť zdvojovaniu úsilia možno namiesto školského programu EÚ využiť vnútroštátne učebné plány. Vzhľadom na rastúce obavy zo spracovaných potravín a z výrobkov s možným vysokým obsahom pridaných cukrov, ktoré nevyhovujú výživovým potrebám detí, je vhodné predmetné výrobky zo školského programu EÚ vylúčiť.

(12) Školský program EÚ sa vykonáva v rámci fondu a má prebiehať od 1. januára 2028 do 31. december 2034, a preto by sa vypustenie ustanovení týkajúcich sa školského programu EÚ stanovených v časti II hlave I kapitole II nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 malo uplatňovať od 1. januára 2028. Na zaručenie bezproblémového prechodu by sa malo stanoviť, že vypustené ustanovenia sa naďalej uplatňujú, pokiaľ ide o opatrenia vykonávané do 31. decembra 2027. Navyše vzhľadom na skutočnosť, že školský program EÚ stanovený v časti II hlave I kapitole II nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa teda ukončí pred záverom školského roka 2027/2028, ktorý trvá od 1. augusta 2027 do 31. júla 2028, celkový limit pomoci zo zdrojov Únie stanovený na každý školský rok v článku 23a nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 by sa mal na predmetný školský rok úmerne znížiť.

(13) Typy intervencie v určitých sektoroch sú potrebné z hľadiska prínosu k dosahovaniu cieľov SPP a posilnenia synergií s inými nástrojmi SPP. Minimálne požiadavky týkajúce sa obsahu a cieľov daných typov intervencie by sa mali stanoviť na úrovni Únie, aby sa zaručili rovnaké podmienky pre všetkých na vnútornom trhu a aby sa predišlo okolnostiam nekalej súťaže s nerovnakými podmienkami. Členské štáty by pri začleňovaní intervencií v určitých sektoroch do svojich plánov NRP mali zaručiť konzistentnosť s inými intervenciami na úrovni sektora. Dané typy intervencií v určitých sektoroch by mali poskytovať podporu sektorom ovocia a zeleniny, vína, bielkovinových plodín, včelárskych výrobkov, olivového oleja a stolových olív a chmeľu, ako aj iným sektorom a na iné výrobky, ktoré sú uvedené v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013. Najmä vzhľadom na nedostatok rastlinných bielkovín v Únii a na environmentálne prínosy ich pestovania by sa strukoviny mali zaradiť medzi výrobky oprávnené na podporu pri dodržaní listiny WTO týkajúcej sa olejnatých semien.

(14) V snahe chrániť finančné záujmy rozpočtu Únie a zaručiť primeranosť, účinnosť a odrádzajúci účinok sankcií by Komisia mala byť splnomocnená prijímať delegované akty, ktorými do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 doplní pravidlá pozastavenia, zníženia a vymáhania platieb podpory na sektorové intervencie v prípade, že organizácie výrobcov nedodržiavajú kritériá podmieňujúce udelenie uznania. Navyše by sa Komisii mala udeliť právomoc prostredníctvom vykonávacích aktov prijímať pravidlá administratívnych kontrol a kontrol na mieste, ktoré majú vykonávať členské štáty v organizáciách výrobcov alebo združeniach organizácií výrobcov s cieľom overiť dodržiavanie kritérií podmieňujúcich udelenie uznania, ako aj pravidlá špecifického systému identifikácie uznaných organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov.

(15) V súlade so závermi správy Komisie o nových obchodných normách pre sušené strukoviny a sóju[24] je vhodné zaviesť možnosť stanoviť obchodné normy pre bielkovinové plodiny so zámerom lepšie informovať spotrebiteľov o pôvode výrobkov z bielkovinových plodín, ktoré nakupujú. Z toho istého dôvodu by sa do zoznamu výrobkov, pri ktorých možno prijať obchodné normy, malo doplniť hovädzie mäso, bravčové mäso, ovčie a kozie mäso. Navyše s cieľom podľa možnosti harmonizovať vymedzenie a zloženie určitých syrov v snahe zaručiť spoločný základ kvality na celom vnútornom trhu je takisto vhodné zaviesť možnosť stanoviť obchodné normy pre syr.

(16) Komisia vo svojom oznámení s názvom Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo pripomenula, že chov hospodárskych zvierat je neoddeliteľnou súčasťou poľnohospodárstva, konkurencieschopnosti a súdržnosti Únie. Systémy udržateľného chovu hospodárskych zvierat majú zásadný význam pre hospodárstvo Únie, životaschopnosť vidieckych oblastí a zachovávanie životného prostredia a vidieckej krajiny. Sektor hospodárskych zvierat Únie je mimoriadne zraniteľný voči rôznorodým otrasom a celosvetovej konkurencii a musí spĺňať prísne výrobné normy, ktoré trh nie vždy odmeňuje. V tejto súvislosti treba uznať prirodzené zloženie mäsa a mäsových výrobkov v záujme tak výrobcov z Únie, ako aj spotrebiteľov. Pojmy súvisiace s mäsom často majú kultúrny a historický význam. V snahe zlepšiť transparentnosť na vnútornom trhu, pokiaľ ide o zloženie potravín a výživovú hodnotu, a zaistiť spotrebiteľom možnosť rozhodovať sa na základe dostatočných informácií, a to predovšetkým spotrebiteľom vyhľadávajúcim konkrétne výživové hodnoty, ktoré sa tradične spájajú s mäsovými výrobkami, je preto vhodné zaviesť ochranu pojmov týkajúcich sa mäsa.

(17) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013[25] sa zaviedol grafický symbol, ktorý má poľnohospodárov v najvzdialenejších regiónoch podnietiť naďalej dodávať vysokokvalitné výrobky a propagovať ich uvádzanie na trh. Vzhľadom na nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti] by sa ustanovenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 228/2013 týkajúce sa používania daného grafického symbolu mali začleniť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a mali by sa uplatňovať od 1. januára 2028.

---

[24] Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade v súlade s článkom 75 ods. 6 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 o nových obchodných normách pre cider a perry a pre sušené strukoviny a sóju, COM/2023/200 final.

[25] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013 z 13. marca 2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 247/2006 (Ú. v. EÚ L 78, 20.3.2013, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj).

(18) V článku 125 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa vyžaduje, aby sa podmienky nákupu cukrovej repy a cukrovej trstiny riadili písomnými dohodami v rámci odvetvia, ako sa opisujú v časti II oddiele A bode 6 prílohy II k uvedenému nariadeniu. V článku 125 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa vyžaduje, aby dohody v rámci odvetvia zodpovedali podmienkam nákupu stanoveným v prílohe X k uvedenému nariadeniu. V záujme zrozumiteľnosti by sa časť II oddiel A článok 125 body 5 a 6 prílohy II a príloha X k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 mali zmeniť tak, aby sa zaručila konzistentnosť medzi predmetnými ustanoveniami, pokiaľ ide o zmluvné strany dohôd v rámci odvetvia a o výrobky, na ktoré sa vzťahujú dané dohody a podmienky nákupu. Predovšetkým by sa malo objasniť, že pravidlá dohôd a podmienok nákupu cukru sa nevzťahujú len na cukrovú repu, ale aj na cukrovú trstinu.

(19) Inovácia a rast biohospodárstva priniesli nové spôsoby využívania konopnej biomasy získanej zo všetkých častí rastliny. Vďaka tomu majú poľnohospodári dodatočné príležitosti využívať rastlinu aj na iné účely než len na výrobu vlákna, čím sa konope stáva atraktívnejšou a konkurencieschopnejšou plodinou. Navyše pestovanie konope vykazuje výhody z hľadiska životného prostredia i klímy, pretože nepotrebuje pesticídy ani hnojivá a zlepšuje štruktúru pôdy. Viaceré konopné výrobky vrátane surového konope (číselný znak KN 5302), konopných semien (číselný znak KN 1207 99 91) a iných častí konope (číselný znak KN 1211 90 86) sú uvedené ako poľnohospodárske výrobky v prílohe I k ZFEÚ. V záujme zrozumiteľnosti by sa zoznam výrobkov, ktoré patria do sektora ľanu a konope, uvedený v časti VIII prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 mal zmeniť tak, aby zahŕňal aj iné konopné výrobky než len surové konope.

(20) Niektoré členské štáty prijali z dôvodu ochrany zdravia vnútroštátne opatrenia, ktorými sa zakazuje výroba konkrétnych konopných výrobkov alebo ich uvádzanie na trh. Tieto nejednotné vnútroštátne koncepcie narúšajú riadne fungovanie spoločnej organizácie trhov, vytvárajú právnu neistotu a prekážky na vnútornom trhu a spôsobujú nekalú súťaž medzi poľnohospodármi v rôznych členských štátoch.

(21) V súlade s rozmanitými medzinárodnými nástrojmi, na ktorých členské štáty spolupracovali alebo ku ktorým pristúpili, ako je napríklad Jednotný dohovor Organizácie Spojených národov o omamných látkach z roku 1961 a Dohovor o psychotropných látkach z roku 1971, by uvádzanie omamných látok na trh malo byť zakázané s výnimkou prísne kontrolovaného obchodu alebo používania na lekárske a vedecké účely. Z odôvodnenia Súdneho dvora vo veci C-663/18[26] však vyplýva, že nepsychoaktívne výrobky, ako napríklad kanabidiol získaný z odrody konope s nízkym obsahom delta-9-tetrahydrokanabinolu sa podľa uvedených dohovorov za omamné látky nepovažujú.

(22) Podľa vedeckých dôkazov takisto nie je pravdepodobné, že by konopné výrobky získané z odrôd s maximálnym obsahom tetrahydrokanabinolu na úrovni 0,3 % predstavovali riziko pre ľudské zdravie. Preto je so zámerom zabezpečiť právnu istotu, podporovať vývoj sektora, zaručiť rovnaké podmienky v celej Únii a podporiť riadne fungovanie spoločnej organizácie trhov a zároveň ochrániť záujmy verejného zdravia potrebné stanoviť na úrovni Únie harmonizované pravidlá výroby konopných poľnohospodárskych výrobkov, ktoré poskytujú bezpečnostné záruky v oblasti verejného zdravia, a uvádzania daných výrobkov na trh. Tieto pravidlá by mali

[26] Rozsudok Súdneho dvora z 19. novembra 2020, B S a C A/. Ministère public et Conseil national de l'ordre des pharmaciens, C-663/18, EU:C:2020:938, body 72 až 77.

predovšetkým zahŕňať jednotný maximálny limit obsahu tetrahydrokanabinolu, ako aj iné primerané bezpečnostné záruky.

(23) Navyše je v snahe zaručiť konzistentnosť s novými únijnými pravidlami uvádzania konopných výrobkov na trh takisto vhodné zmeniť článok 189 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, v ktorom sa stanovujú pravidlá dovozu konope.

(24) S cieľom zaručiť právnu istotu a predísť neprimeraným narušeniam pre poľnohospodárov by sa mali zaviesť prechodné úpravy uvádzania výrobkov na trh týkajúce sa konkrétne konopných výrobkov získaných z rastlín vysiatych pred dátumom uplatňovania nových podmienok uvádzania výrobkov na trh. Malo by sa povoliť naďalej uvádzať dané výrobky na trh podľa pravidiel platných pred daným dátumom a len do [31. decembra roku nasledujúceho po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny]. Po danom dátume by všetky konopné výrobky mali spĺňať nové podmienky ich uvádzania na trh.

(25) V snahe zaručiť bezproblémový prechod po vytvorení sektora bielkovinových plodín a poskytnúť právnu istotu a kontinuitu uznaným organizáciám výrobcov alebo medziodvetvovým organizáciám je vhodné stanoviť, že organizácie výrobcov alebo medziodvetvové organizácie uznané pred [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny] by sa v súvislosti s výrobkami, ktoré patria do nového sektora bielkovinových plodín, mali v danom sektore považovať za uznané. Uznanie takýchto organizácií výrobcov by malo zostať zachované aj v súvislosti s inými výrobkami patriacimi do iných sektorov. V prípadoch, keď dané organizácie výrobcov už nespĺňajú relevantné podmienky na uznanie v jenom alebo viacerých sektoroch, by však členské štáty mali zodpovedajúce uznania odobrať najneskôr do [31. decembra 20XX, aspoň dva celé roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny].

(26) V snahe zaručiť bezproblémový prechod na systém po zmene zoznamu výrobkov v sektore ľanu a konope uvedeného v časti VIII prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 a v snahe poskytnúť právnu istotu a kontinuitu uznaným organizáciám výrobcov alebo medziodvetvovým organizáciám je vhodné stanoviť, že organizácie výrobcov alebo medziodvetvové organizácie uznané pred [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny] by sa v súvislosti s výrobkami, ktoré patria do zmeneného sektora ľanu a konope, mali v danom sektore považovať za uznané. Uznanie takýchto organizácií výrobcov by malo zostať zachované aj v súvislosti s inými výrobkami patriacimi do iných sektorov. V prípadoch, keď dané organizácie výrobcov už nespĺňajú relevantné podmienky na uznanie v jenom alebo viacerých sektoroch, by však členské štáty mali zodpovedajúce uznania odobrať najneskôr do [31. decembra 20XX, aspoň dva celé roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny].

(27) V článku 182 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa stanovujú pravidlá výpočtovej metódy, ktorú možno použiť na stanovenie spúšťacieho objemu na účely uplatňovania dodatočných dovozných ciel. Článok 182 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 by mal správne zachytávať výpočtovú metódu stanovenú v článku 5 ods. 4 Dohody Svetovej obchodnej organizácie (WTO) o poľnohospodárstve, a preto by sa mal zmeniť tak, aby sa v ňom konkretizovalo, že výpočet by mal vychádzať z priemerného ročného dovozu za tri predchádzajúce roky. Okrem toho sa v článku 182 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 stanovuje, že dodatočné clá sa nemajú uložiť, ak nie je pravdepodobné, že by dovoz narušil trh Únie, alebo ak by účinky boli neprimerané plánovanému cieľu. Je však náročné preukázať, že dovoz pravdepodobne naruší trh Únie a v prípade rýchlo

sa kaziacich sezónnych výrobkov, pri ktorých sa aktuálne dané ochranné opatrenie uplatňuje, je to často nemožné alebo to nie je možné dostatočne včas. Keďže daná požiadavka presahuje povinnosti stanovené v Dohode WTO o poľnohospodárstve a v snahe reagovať na obavy zainteresovaných strán a postup zjednodušiť, by sa predmetný odsek 2 mal vypustiť.

(28) V nariadení (EÚ) č. 1308/2013 sa stanovujú pravidlá správy colných kvót. V delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2020/760[27] sa stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií, ktoré sa majú uložiť hospodárskym subjektom za prípady nedodržania podmienok a požiadaviek oprávnenosti, ktoré hospodársky subjekt musí spĺňať, aby mohol podať žiadosť v rámci colnej kvóty, a ktoré boli prijaté na základe splnomocnenia prijímať delegované akty stanoveného v nariadení (EÚ) č. 1306/2013. Po zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 by sa splnomocnenie prijímať delegované akty v tomto ohľade malo začleniť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

(29) Článkom 214a nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa Fínsku povoľuje za určitých podmienok do roku 2027 poskytovať vnútroštátnu pomoc v južnom Fínsku za predpokladu povolenia zo strany Komisie. Vzhľadom na osobitosti fínskeho poľnohospodárstva by sa malo povoliť pokračovanie poskytovania vnútroštátnej pomoci v období 2028 až 2034.

(30) Nariadením (EÚ) č. 228/2013 bola udelená výnimka z pravidiel štátnej pomoci v prípade vnútroštátnych platieb v sektore cukru vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch s cieľom zmierniť osobitné obmedzenia pestovania plodín na cukor v týchto regiónoch spojené s ich mimoriadnou odľahlosťou, najmä ich izoláciou, ostrovným charakterom, malými plochami, hornatým terénom a podnebím, ako aj s ich hospodárskou závislosťou od výroby cukru. Vzhľadom na nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti] by sa ustanovenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 228/2013 týkajúce sa udelenia danej výnimky mali začleniť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a mali by sa uplatňovať od 1. januára 2028.

(31) Ako sa zdôrazňuje v spoločnom oznámení o Európskej stratégii únie pripravenosti[28], Únia by mala posilniť svoju pripravenosť v reakcii na rastúce riziká a rozsiahlu neistotu s cieľom vytvoriť bezpečnú a odolnú Úniu schopnú predvídať hrozby a nebezpečenstvo bez ohľadu na ich povahu a pôvod, reagovať na ne a riadiť ich. Úvahy o pripravenosti by mali byť súčasťou všetkých politík Únie. Komisia vo svojom oznámení *EU stockpiling strategy: Boosting the EU's material preparedness for crises* (Stratégia EÚ pre vytváranie zásob: Posilniť materiálovú pripravenosť EÚ na krízy)[29] zdôraznila, že v prípade vážnych, dlhotrvajúcich, komplexných a cezhraničných kríz

---

[27] Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/760 zo 17. decembra 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o pravidlá správy dovozných a vývozných colných kvót, ktoré podliehajú licenciám, a ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o zloženie zábezpeky pri správe colných kvót (Ú. v. EÚ L 185, 12.6.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/760/oj).

[28] Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Európskej stratégii únie pripravenosti, 26. marca 2025, JOIN(2025) 130 final.

[29] *Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, EU stockpiling strategy: Boosting the EU's material preparedness for crises* (Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Stratégia EÚ pre vytváranie zásob: Posilniť materiálovú pripravenosť EÚ na krízy), COM(2025) 528 final.

má zásadný význam koordinovať vnútroštátne opatrenia v záujme zaručenia nepretržitých dodávok základného tovaru a pokračovania životne dôležitých spoločenských funkcií.

(32) Na zaručenie dostupnosti dodávok, čo je jedným z cieľov politiky SPP vytýčených v ZFEÚ, a to aj v čase núdzových situácií a vážnych kríz, by sa mala pripravenosť poľnohospodárskeho sektora zlepšiť. Dosiahnuť by sa to malo prostredníctvom doplnenia vnútroštátnych iniciatív, zlepšenia koordinácie medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a Komisiou, ako aj prostredníctvom zlepšenia efektívnosti a podpory kultúry pripravenosti a odolnosti pri súčasnom úplnom rešpektovaní vnútroštátnych kompetencií a osobitných okolností členských štátov a zásad subsidiarity a proporcionality.

(33) Členské štáty by preto mali byť povinné prijímať opatrenia základnej pripravenosti, medzi ktorými by malo figurovať zavedenie národných a/alebo regionálnych plánov pripravenosti a reakcie týkajúcich sa poľnohospodárskych výrobkov, pravidelná výmena informácií o zásobách poľnohospodárskych výrobkov, určenie príslušných orgánov a účasť na záťažovom testovaní na úrovni EÚ. V prípadoch, keď členské štáty vytvoria a spravujú rezervy poľnohospodárskych výrobkov, mali by sa implementovať ako súčasť ich národných a/alebo regionálnych plánov pripravenosti a reakcie a mali by sa zostaviť tak, aby sa minimalizovali narušenia trhu. Toto úsilie o pripravenosť by mali doplniť rozšírené povinnosti počas kríz alebo vysokorizikových situácií vrátane povinného podávania správ.

(34) Na zaručenie jednotných podmienok vykonávania ustanovení týkajúcich sa dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz by sa Komisii mali udeliť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o požiadavky na podávanie správ týkajúcich sa plánov pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti, o cezhraničnú spoluprácu v rámci zostavovania a uplatňovania plánov pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti, o koordinované opatrenia na vytvorenie a riadenie rezerv, ako je identifikácia kategórií výrobkov na vytvorenie rezerv a zavedenie spoločných posúdení rizika a mechanizmov včasného varovania na zmiernenie cezhraničných rizík a zaručenie kontinuity dodávok počas narušení, dobrovoľnú solidaritu a mechanizmy vzájomnej pomoci, na základe ktorých členské štáty sprístupnia časť svojich rezerv inému členskému štátu čeliacemu vážnym nedostatkom, o podávanie správ o zásobách a postupovanie iných relevantných informácií v reálnom čase, ako aj o technické a procedurálne požiadavky na bezpečné spracúvanie a výmenu informácií. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011[30].

(35) Podľa rôznych ustanovení právnych predpisov v oblasti poľnohospodárstva sa vyžaduje zložiť zábezpeku na zaručenie vyplatenia určitej sumy v prípade nesplnenia povinnosti. Ide predovšetkým o prípady správy colných kvót a verejnej intervencie a súkromné skladovanie. Vzhľadom na nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti] by sa ustanovenia stanovené v nariadení (EÚ) 2021/2116 týkajúce sa zábezpek mali začleniť do nariadenia (EÚ) č.

[30] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

1308/2013. Splnomocnenia prijímať delegované a vykonávacie akty týkajúce sa zábezpek by sa takisto mali zachovať, a teda zahrnúť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

(36) Predovšetkým v snahe zaručiť nediskriminačné zaobchádzanie, spravodlivosť a dodržiavanie proporcionality pri skladaní zábezpeky by sa predmetné delegovanie právomoci malo vzťahovať na pravidlá zábezpeky, v ktorých sa špecifikuje zodpovedný subjekt v prípade nesplnenia záväzkov, pričom by sa mali stanoviť konkrétne situácie, keď príslušný orgán môže upustiť od požiadavky zloženia zábezpeky, podmienky uplatniteľné na zábezpeku, ktorá sa má zložiť, a na ručiteľa, podmienky zloženia a uvoľnenia danej zábezpeky, osobitné podmienky týkajúce sa zábezpeky zloženej v súvislosti s preddavkami a takisto by sa malo stanoviť, aké následky vyplývajú z porušenia záväzkov, vzhľadom na ktoré bola zábezpeka zložená. Navyše by sa vykonávacie právomoci Komisie mali vzťahovať na podoby zábezpek, ktoré sa majú zložiť, a postup ich skladania, prijímania a nahradenia pôvodných zábezpek; postupy uvoľnenia zábezpek a oznámenia, ktoré majú v kontexte zábezpek poskytovať členské štáty alebo Komisia.

(37) V nariadení (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] sa stanovuje, že pokiaľ ide o výdavky na verejné intervencie, Komisia musí v určitých prípadoch určiť jednotné štandardné sumy pri materiálových operáciách vyplývajúcich zo skladovania a v prípade potreby aj pri spracúvaní výrobkov oprávnených na verejnú intervenciu uvedených v článku 11 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Relevantné vykonávacie akty sa musia prijať v súlade s konzultačným postupom stanoveným v nariadení (EÚ) č. 182/2011. Na účely prijatia daných vykonávacích aktov by mal Komisii pomáhať Výbor pre spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov stanovený nariadením (EÚ) č. 1308/2013. Keďže predmetné nariadenie neobsahuje žiadny odkaz na konzultačný postup stanovený v nariadení (EÚ) č. 182/2011, odkaz na daný postup by sa mal vložiť do nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

(38) V oddiele B bode IV prílohy IV k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 sa stanovuje, že metódy na určovanie tried kvality na odhadovanie obsahu chudého mäsa na účely stupnice Únie na klasifikáciu jatočných tiel ošípaných musí povoliť Komisia. Keďže metódy na určovanie tried kvality ošípaných na odhadnutie obsahu chudého mäsa sa schvaľujú za jednotlivé členské štáty, v záujme jednoduchosti a zmierňovania administratívnej záťaže by dané metódy na určovanie tried kvality mali namiesto Komisie povoľovať členské štáty.

(39) V bode VIII prílohy X k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 sa stanovuje, že v dodávateľských zmluvách medzi predajcami cukrovej repy a cukrovarníckymi podnikmi sa majú stanoviť úpravy vrátenia rezkov alebo zaplatenia kompenzácie za ne. Na zaručenie väčšej právnej zrozumiteľnosti a posilnenie ochrany práv predajcov cukrovej repy je vhodné zmeniť prílohu X k uvedenému nariadeniu a výslovne v nej stanoviť, že rezky cukrovej repy získané z dodanej cukrovej repy zostávajú vo vlastníctve predajcu cukrovej repy, pokiaľ sa nedosiahne iná dohoda. V záujme transparentnosti a vyvážených zmluvných vzťahov by sa v dodávateľských zmluvách mali výslovne stanoviť úpravy vrátenia, uchovávania alebo spracovania rezkov v prípade potreby vrátane dotknutých množstiev, spoločného znášania nákladov na lisovanie alebo sušenie, ako aj ceny alebo metódy výpočtu akejkoľvek splatnej kompenzácie.

(40) Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(41) Aby sa zainteresovaným stranám poskytol dostatočný čas na prispôsobenie sa zmenám, zmeny právnych predpisov týkajúce sa dohôd v rámci odvetvia v sektore

cukru by sa mali uplatňovať od [1. októbra roku nasledujúceho po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

(42) Aby sa zainteresovaným stranám poskytol dostatočný čas na prispôsobenie sa, pravidlá podmienok uvádzania konope na trh, jeho pestovania a dovozu by sa mali uplatňovať od [1. januára po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a pravidlá týkajúce sa pojmov súvisiacich s mäsom by sa mali uplatňovať od [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

(43) Aby sa členským štátom poskytol dostatočný čas na začatie vykonávania ustanovení o dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz, dané ustanovenia by sa mali začať uplatňovať od [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia],

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 1308/2013

Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013 sa mení takto:

1. V článku 1 ods. 2 sa písmeno d) nahrádza takto:

„d) sektor bielkovinových plodín, časť IV;“.

2. Článok 2 sa nahrádza takto:

„Článok 2

Všeobecné ustanovenia spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP)

Na opatrenia stanovené v tomto nariadení sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie NRPF]* a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti]** a ustanovenia prijaté podľa nich.

_____

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] (Ú. v. EÚ L …, ELI:).

** Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti] (Ú. v. EÚ L …, ELI:).“

3. Článok 3 sa mení takto:

a) Odsek 3 sa vypúšťa;

b) V odseku 5 sa dopĺňa toto písmeno:

„c) „najvzdialenejšie regióny“ sú regióny uvedené v článku 349 ZFEÚ.“

4. V článku 6 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) od 1. apríla do 31. marca nasledujúceho roka pre sektor priadky morušovej;“.

5. Článok 7 sa vypúšťa.

6. Odkazy na „článok 229 ods. 2 alebo 3“ v článku 13 ods. 1 písm. c), článku 13 ods. 2, článku 21 druhom pododseku, článku 116, článku 149 ods. 6 druhom pododseku, článku 152 ods. 1c druhom pododseku, článku 175 druhom pododseku, článku 179

druhom pododseku, článku 183 druhom pododseku, článku 193a ods. 2, článku 213 a v článku 216 ods. 2 by sa mali nahradiť odkazom na „článok 229 ods. 2, 3 alebo 4“.

7. V časti II hlave I kapitole I oddiele 2 sa dopĺňa tento článok:

„Článok 16a

Výdavky na verejnú intervenciu

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 227, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o pravidlá týkajúce sa:

a) typu opatrení oprávnených na financovanie zo zdrojov Únie a podmienok refundácie;

b) podmienok oprávnenosti a spôsobov výpočtu na základe informácií skutočne zaznamenaných platobnými agentúrami, na základe paušálnych sadzieb určených Komisiou, alebo na základe paušálnych či nepaušálnych súm, ktoré sú stanovené v právnych predpisoch v oblasti poľnohospodárstva v špecifických sektoroch;

c) ohodnotenia operácií v súvislosti s verejnou intervenciou, opatrení, ktoré je potrebné prijať v prípade strát alebo škôd na výrobkoch v rámci verejnej intervencie, a stanovenia súm, ktoré sa majú financovať.“

8. V článku 19 ods. 5 sa dopĺňa toto písmeno:

„d) pravidlá platby pomoci a určené prípady, keď sa nevypláca žiadna pomoc alebo je pomoc znížená, ak si hospodárske subjekty neplnia povinnosti týkajúce sa podmienok verejných intervencií alebo súkromného skladovania, ako sa uvádza v oddieloch 2 a 3.“

9. V článku 20 prvom pododseku sa dopĺňajú tieto písmená:

„v) pravidiel testov a metód, ktoré sa majú použiť na účel stanovenia oprávnenosti výrobkov na verejnú intervenciu a súkromné skladovanie, ako aj použitie postupu verejného obstarávania na verejné intervencie a súkromné skladovanie;

w) pravidiel týkajúcich sa administratívnych kontrol a kontrol na mieste, ktoré majú členské štáty vykonávať, pokiaľ ide o dodržiavanie povinností, záväzkov a kritérií oprávnenosti vzhľadom na účely verejnej intervencie alebo súkromného skladovania, ako sa uvádza v oddieloch 2 a 3;

x) podrobných pravidiel uplatňovania a výpočtu administratívnych sankcií zo strany členských štátov, keď hospodárske subjekty nespĺňajú kritériá oprávnenosti, záväzky alebo iné povinnosti týkajúce sa podmienok verejnej intervencie alebo súkromného skladovania, ako sa uvádza v oddieloch 2 a 3.“

10. V časti II hlave I sa kapitola II vypúšťa.

11. V článku 23a sa vkladá tento odsek:

„1a. V školskom roku 2027/2028 pomoc v rámci školského programu pridelená na distribúciu výrobkov, na sprievodné vzdelávacie opatrenia a súvisiace náklady, ako sa uvádza v článku 23 ods. 1, neprekročí 90 001 722,9 EUR.“

12. V časti II hlave I sa vkladá táto kapitola:

„KAPITOLA IIa

Typy intervencií uvedené v nariadení (EÚ) .../... [nariadenie NRPF]

Oddiel 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 26

Rozsah pôsobnosti

V tejto kapitole sa stanovujú pravidlá typov intervencií stanovených v nariadení EÚ) .../... [nariadenie NRPF], ktoré sa týkajú školského programu EÚ a určitých sektorov uvedených v článku 1 tohto nariadenia.

Táto kapitola sa vzťahuje na podporu zo zdrojov Únie financovanú z Fondu pre národné a regionálne partnerstvá (ďalej len „fond“) v prípade intervencií špecifikovaných v plánoch národného a regionálneho partnerstva (ďalej len „plány NPR“), ktoré zostavili členské štáty a schválila Komisia, a to na obdobie od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034.

Ak sa v tejto kapitole nestanovuje inak, nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie NRPF] a nariadenie (EÚ) .../... [nariadenie o výkonnosti], ako aj ustanovenia prijaté podľa nich sa uplatňujú na typy intervencií uvedené v tejto kapitole.

Oddiel 2

Školský program EÚ

Článok 27

Rozsah pôsobnosti a všeobecné pravidlá

1. V tomto oddiele sa stanovujú pravidlá týkajúce sa typov intervencií v plánoch NRP na podporu distribúcie poľnohospodárskych výrobkov deťom vo vzdelávacích zariadeniach so zámerom zvýšiť mieru konzumácie vybraných poľnohospodárskych výrobkov a zlepšiť stravovacie návyky detí („školský program EÚ“).

2. Účastníkmi školského programu EÚ sú deti navštevujúce vzdelávacie zariadenia, ktoré spravujú príslušné orgány členských štátov alebo ktoré takéto orgány uznávajú.

Členské štáty vo svojich plánoch NRP stanovia kritériá oprávnenosti účastníkov na školskom programe EÚ. Ak to členské štáty považujú za potrebné na dosiahnutie cieľov školského programu, môžu sa zamerať na určitú vekovú skupinu alebo ako prioritu určiť určité skupiny detí na základe zvážených sociálno-ekonomických aspektov.

3. Členské štáty vo svojich plánoch NRP stanovia kategórie prijímateľov intervencií v rámci školského programu EÚ, ktorí sa vyberú spomedzi vzdelávacích zariadení alebo orgánov, organizácií konajúcich v ich mene, dodávateľov a všetkých ostatných verejných alebo súkromných orgánov zapojených do riadenia alebo poskytovania ktoréhokoľvek z typov intervencií uvedených v odseku 4.

4. Členské štáty stanovia a poskytnú podporu na intervencie na základe týchto typov intervencií za podmienok stanovených v tomto oddiele a bližšie špecifikovaných v ich plánoch NRP:

a) dodávky a distribúcia poľnohospodárskych výrobkov;

b) opatrenia na zvyšovanie informovanosti.

5. Členské štáty zaručia, že vzdelávacie zariadenia, ktoré sa zúčastňujú na školskom programe, zverejnia v priestoroch školy alebo na iných príslušných miestach informácie o tom, že sa zapájajú do školského programu EÚ a že ho Únia finančne subvencuje. Členské štáty stanovia používanie akýchkoľvek vhodných propagačných nástrojov medzi ktoré môžu patriť plagáty, špecializované webové lokality, informatívny grafický materiál, ako aj informačné a osvetové kampane. Znak Únie a vyhlásenie o financovaní sa používajú v súlade s prílohou V k nariadeniu (EÚ) …/... [nariadenie o výkonnosti].

6. Členské štáty v rámci súboru údajov týkajúcich sa operácií uvedených v článku 63 ods. 1 [*Zber a zaznamenávanie údajov*] písmene e) nariadenia (EÚ) …/… [nariadenie NRPF] podávajú správy o finančných prostriedkoch použitých na dodávky a distribúciu každej skupiny výrobkov uvedenej v článku 28 ods. 1 tohto nariadenia a na intervencie na zvyšovanie informovanosti uvedené v článku 29 tohto nariadenia, o počte vzdelávacích zariadení a detí zapojených do školského programu EÚ, o priemernej veľkosti porcie a počte dodaných porcií, o množstve dodaných výrobkov rozčlenených podľa skupín výrobkov a produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a prípadne výrobkov uvedených v článku 29 ods. 2 tohto nariadenia, ak aj o vykonaných intervenciách na zvyšovanie informovanosti.

Článok 28

Dodávky a distribúcia poľnohospodárskych výrobkov

1. Na účely dodávok a distribúcie v rámci školského programu EÚ sú oprávnené len tieto výrobky:

a) ovocie a zelenina uvedené v zozname v prílohe I časti IX;

b) výrobky zo spracovaného ovocia a zeleniny uvedené v zozname v časti X;

c) čerstvé banány, s výnimkou plantajnov, v rámci číselného znaku 0803 90;

d) konzumné mlieko, syr, tvaroh, jogurt a iné fermentované alebo acidofilné mliečne výrobky bez pridaných ochucujúcich látok, ovocia, orechov alebo kakaa uvedené v zozname v časti XVI prílohy I.

2. Výrobky distribuované v rámci školského programu EÚ nesmú obsahovať viac než 10 % voľných cukrov alebo viac než 30 % tukov.

3. Výrobky distribuované v rámci školského programu EÚ nesmú obsahovať nič z nasledujúceho:

a) pridané cukry;

b) pridané soli;

c) pridané tuky;

d) pridané sladidlá;

e) pridané umelé zvýrazňovače vône a chuti E 620 až E 650, ako sú vymedzené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008*.

Bez ohľadu na prvý pododsek tohto odseku členské štáty môžu po získaní príslušného povolenia od svojich orgánov zodpovedných za zdravie a výživu v súlade so svojimi vnútroštátnymi postupmi rozhodnúť, že oprávnené výrobky uvedené v odseku 1 písm. b) až d) môžu obsahovať obmedzené množstvá pridaného cukru, pridanej soli a/alebo pridaného tuku, ktoré sú potrebné na spracovanie výrobkov, a vymedziť ich maximálnu dennú dávku.

4. Členské štáty uprednostnia distribúciu výrobkov z jednej z týchto skupín alebo z oboch:

a) sezónne čerstvé ovocie a čerstvá zelenina;

b) odstredené alebo polotučné nesladené konzumné mlieko a jeho bezlaktózové variácie.

5. Členské štáty s prihliadnutím na vnútroštátne okolnosti uprednostnia distribúciu výrobkov s pôvodom v Únii a jeden alebo viac týchto typov výrobkov:

a) výrobky s malou klimatickou stopou;

b) výrobky certifikované podľa noriem ekologickej poľnohospodárskej výroby;

c) výrobky v udržateľnom balení;

d) výrobky vyrobené v súlade s normami dobrých životných podmienok zvierat alebo postupmi zameranými na ne, ktoré sú prísnejšie než normy a postupy stanovené v právnych predpisoch Únie;

e) miestne vyrobené výrobky uvádzané na trh v rámci krátkych dodávateľských reťazcov;

f) výrobky pochádzajúce z malých poľnohospodárskych podnikov, ako ich určia členské štáty;

g) výrobky v súlade s výrobnými normami spravodlivého obchodu.

6. Členské štáty vo svojich plánoch NRP stanovia zoznam výrobkov, ktoré možno dodávať a distribuovať, ako aj kritériá uprednostňovania výrobkov.

7. Výrobky distribuované v rámci školského programu EÚ:

a) sa nepoužívajú na prípravu riadnych školských jedál;

b) nie sú náhradou výrobkov, ktoré sú súčasťou riadnych školských jedál prostredníctvom finančného príspevku od verejných a/alebo súkromných subjektov, s výnimkou prípadov, keď vzdelávacie zariadenia distribuujú riadne školské jedlá bezodplatne;

c) by mali zostať vždy jasne rozpoznateľné ako súčasť školského programu EÚ prostredníctvom vhodných komunikačných a propagačných opatrení.

Členské štáty zabezpečia pridanú hodnotu školského programu EÚ v súvislosti s poskytovaním iných jedál vo vzdelávacích zariadeniach.

Článok 29

Intervencie na zvyšovanie informovanosti

1. Intervencie na zvyšovanie informovanosti musia byť priamo spojené s cieľmi školského programu EÚ zvýšiť mieru konzumácie vybraných poľnohospodárskych výrobkov a zlepšiť stravovacie návyky detí.

Ich účelom musí byť opätovne vytvoriť vzťah detí k poľnohospodárstvu a celej škále poľnohospodárskych výrobkov Únie, predovšetkým výrobkov vyrábaných v ich regióne, a zvyšovať informovanosť o súvisiacich otázkach, ako sú zdravé stravovacie návyky, miestne potravinové reťazce, ekologické poľnohospodárstvo, udržateľná výroba a spotreba potravín a boj proti plytvaniu potravinami.

2. Dodatočne k výrobkom dodávaným a distribuovaným, ako sa stanovuje v článku 28, môžu členské štáty stanoviť ochutnávky iných poľnohospodárskych výrobkov uvedených v prílohe I.

3. Členské štáty zaručia, že všetky deti zapojené do školského programu EÚ sa môžu zúčastniť na intervenciách na zvyšovanie informovanosti.

Členské štáty sa môžu rozhodnúť na účely spĺňania povinností stanovených v prvom pododseku zohľadniť bežné školské učebné plány alebo iné politiky alebo programy. Na také činnosti sa však podpora zo zdrojov Únie neposkytuje.

Oddiel 3

Podpora na intervencie v určitých sektoroch

Článok 30

Rozsah pôsobnosti

1. V tomto oddiele sa stanovujú pravidlá týkajúce sa typov intervencií v sektoroch uvedených v článku 1 ods. 2 písm. a) až i), k), l) a m), o) až t), v) a w) a výrobkov uvedených v zozname v prílohe Ia.

2. Intervencie v sektoroch uvedených v článku 1 ods. 2 písm. d), f), g) a i) sú povinné v členských štátoch s organizáciami výrobcov alebo združeniami organizácií výrobcov v daných sektoroch uznanými podľa tohto nariadenia.

3. Intervencia v sektore včelárstva uvedeného v článku 1 ods. 2 písm. v) je povinná vo všetkých členských štátoch.

Článok 31

Typy intervencií v určitých sektoroch

Členské štáty môžu stanoviť a poskytovať podporu v sektoroch na ktorýkoľvek z typov intervencií stanovených v článku 12 [*Nástroj na riadenie rizika*] a článku 13 [*Investície pre poľnohospodárov*] nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) …/… [nariadenie o SPP]** a ktorýkoľvek z týchto typov intervencií za podmienok stanovených v tomto oddiele a bližšie špecifikovaných v ich plánoch NRP:

a) investície do hmotného a nehmotného majetku iné než investície uvedené v článku 13 [*Investície pre poľnohospodárov*] nariadenia (EÚ) …/… [nariadenie o SPP];

b) odborná príprava, poskytovanie informácií vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov;

c) poradenské služby;

d) propagácia a marketing;

e) výskum, inovácia a experimentálne výrobné metódy;

f) opatrenia na zmierňovanie zmeny klímy a/alebo adaptáciu na ňu;

g) opatrenia na ochranu a/alebo zlepšenie životného prostredia;

h) laboratórne testy a investície do laboratórií na analýzu;

i) zavedenie systémov vysledovateľnosti a certifikácie;

j) kolektívne skladovanie výrobkov;

k) zelený zber, čiže zber všetkých nezrelých nepredajných produktov v určitej oblasti, ktoré neboli pred uskutočnením zeleného zberu poškodené, a teda zníženie výnosu predmetnej oblasti na nulu;

l) neuskutočnenie zberu, čiže ukončenie súčasného výrobného cyklu v dotknutej oblasti, keď je produkt dobre vyvinutý a má náležitú, primeranú a obchodovateľnú kvalitu, s výnimkou zničenia produktov v dôsledku poveternostnej udalosti alebo choroby;

m) vykonávanie a riadenie sanitárnych a rastlinolekárskych požiadaviek tretích krajín na území Únie s cieľom uľahčiť prístup na trhy v tretích krajinách;

n) udržateľná reštrukturalizácia a konverzia vinohradov prostredníctvom konverzie na iné odrody, premiestnenia vinohradov a zlepšenia techník obhospodarovania vinohradov;

o) destilácia vedľajších produktov výroby vína;

p) stiahnutie výrobkov z trhu na bezplatnú distribúciu alebo iné účely a v prípade potreby aj spracovanie s cieľom uľahčiť uvedené stiahnutie;

q) opatrenia v odvetví včelárstva na zachovanie alebo zvýšenie existujúceho počtu včelstiev v Únii a opatrenia na zvýšenie kvality výrobkov.

Článok 32

Prijímatelia

1. Členské štáty vo svojich plánoch NRP stanovia, ktoré hospodárske subjekty môžu profitovať z intervencií v sektoroch uvedených v článku 30 ods. 1.

2. Členské štáty vo svojich plánoch NRP stanovia, že organizácie výrobcov a združenia organizácií výrobcov uznané podľa tohto nariadenia a skupiny výrobcov uvedené v odseku 3 tohto článku sú jedinými prijímateľmi intervencií uvedených v článku 30 ods. 2.

3. Členské štáty môžu rozhodnúť, že skupiny výrobcov a subjekty zastupujúce iné formy spolupráce medzi výrobcami, ktoré sú zriadené na podnet výrobcov a sú pod ich kontrolou, môžu byť prijímateľmi intervencií v sektoroch uvedených v článku 30 ods. 1. Takéto formy spolupráce určí príslušný orgán členského štátu ako skupiny výrobcov počas trvania ich prvého operačného programu. Operačný program a plán na získanie uznania v záujme uznania ako organizácie výrobcov v súlade s požiadavkami stanoveným v článkoch 152, 153, 154, 156 alebo 161, ktoré zostavili dané skupiny výrobcov, sa predkladajú príslušným orgánom súčasne. Daný plán na získanie uznania vykonávajú skupiny výrobcov.

Článok 33

Operačné programy a operačné fondy

1. Intervencie organizácií výrobcov, združení organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov, ako sa uvádzajú v článku 32 ods. 2, vykonávané v sektoroch uvedených v článku 30 ods. 1 sa vykonávajú prostredníctvom operačných programov, ktoré schválili členské štáty.

2. Operačné programy trvajú najmenej tri roky a najviac sedem rokov.

3. Operačné programy sa financujú prostredníctvom operačných fondov, ktoré pozostávajú z:

a) finančných príspevkov:

i) členov organizácie výrobcov alebo samotnej organizácie výrobcov, alebo oboch, alebo

ii) členov združenia organizácií výrobcov alebo samotného združenia organizácií výrobcov, alebo oboch, alebo

iii) členov skupiny výrobcov alebo samotnej skupiny výrobcov, alebo oboch;

b) finančnej pomoci Únie;

c) národných príspevkov.

4. Členské štáty vo svojich plánoch NRP stanovia maximálne percentuálne podiely z operačného fondu, ktoré sa môžu vynaložiť na ktorékoľvek jednotlivé typy intervencií s cieľom zabezpečiť rovnováhu medzi rôznymi typmi intervencií.

Článok 34

Hodnota predávanej výroby

1. Členské štáty vo svojich plánoch NRP uvedú postup výpočtu hodnoty predávanej výroby pre každý sektor.

2. Hodnota predávanej výroby organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov alebo skupiny výrobcov sa počíta na základe výroby organizácie výrobcov, skupiny výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov a ich vyrábajúcich členov, ktorú daná organizácia, združenie alebo skupina výrobcov uviedli na trh, a zahŕňa len výrobu tých výrobkov, pre ktoré sú organizácia výrobcov, združenie organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov uznané alebo určené.

Navyše sa hodnota predávanej výroby počíta v čerstvom stave výrobku alebo v prvej fáze spracovania, v ktorých sa výrobok spravidla uvádza na trh, a vo voľne loženom stave, ak výrobky možno uvádzať na trh voľne ložené. Ďalej sa počíta vo fáze „po výstupe z organizácie, združenie lebo skupina výrobcov“ alebo vo fáze „po výstupe z dcérskej spoločnosti“, pokiaľ aspoň 90 % podielov alebo kapitálu dcérskej spoločnosti vlastní organizácia výrobcov, združenie alebo skupina výrobcov.

Hodnota predávanej výroby zahŕňa hodnotu vedľajších produktov, výrobkov stiahnutých z trhu na bezplatnú distribúciu, externe zabezpečovaných činností alebo poistného odškodnenia získaného v rámci akcií poistenia úrody alebo výroby.

Náklady na spracovanie v prípade spracovaných výrobkov, DPH a interné náklady organizácie alebo skupiny výrobcov na prepravu na vzdialenosť nad 300 km sa do výpočtu hodnoty predávanej výroby nezahŕňajú.

Dvojité započítanie hodnôt predávanej výroby je zakázané. Aby sa zabránilo dvojitému započítaniu hodnôt predávanej výroby, výroba členov organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorú na trh uvádza iná takáto organizácia, sa počíta iba v rámci hodnoty predávanej výroby organizácie, ktorá ju uvádza na trh.

3. Členské štáty určia dvanásťmesačné kalendárne referenčné obdobie počas troch rokov predchádzajúcich roku, na ktorý sa žiada o pomoc.

Ak historické údaje predávanej výroby novo uznanej organizácie výrobcov, združenia alebo skupiny výrobcov nepostačujú na účely prvého pododseku, členské štáty akceptujú hodnotu predávanej výroby, ktorú organizácia výrobcov, združenie alebo skupina oznámili na účely svojho uznania.

4. Ak sa pri určitom výrobku hodnota predávanej výroby za daný rok zníži o minimálne 35 % za daný rok v porovnaní s priemerom za tri predchádzajúce 12-mesačné referenčné obdobia v dôsledku prírodných katastrof, poveternostných udalostí, chorôb rastlín alebo zamorenia škodcami alebo akýchkoľvek iných príčin, ktoré sú mimo zodpovednosti a kontroly organizácie, združenia alebo skupiny, hodnota predávanej výroby daného výrobku sa považuje za hodnotu predstavujúcu 85 % priemernej hodnoty v troch predchádzajúcich 12-mesačných referenčných obdobiach. Ak boli prijaté preventívne opatrenia, hodnota predávanej výroby daného výrobku sa považuje za hodnotu predstavujúcu 100 % priemernej hodnoty v troch predchádzajúcich 12-mesačných referenčných obdobiach.

Článok 35

Delegované právomoci pri dodatočných požiadavkách na typy intervencií

1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 227, ktorými do tohto nariadenia doplní požiadavky dodatočne k požiadavkám stanoveným v tomto oddiele, pokiaľ ide o:

a) zaručenie správneho fungovania typov intervencií stanovených v tomto oddiele, predovšetkým prostredníctvom zabránenia narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu a na zaručenie udržateľnosti;

b) pravidlá, podľa ktorých výrobcovia majú stiahnuť vedľajšie produkty výroby vína, pravidlá o výnimkách z tejto povinnosti, aby sa predišlo ďalšiemu administratívnemu zaťaženiu, ako aj o pravidlá týkajúce sa dobrovoľnej certifikácie liehovarov.

---

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 zo 16. decembra 2008 o prídavných látkach v potravinách (Ú. v. EÚ L 354, 31.12.2008, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1333/oj).

** Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) …/… [SPP] (Ú. V. EÚ L …, ELI:…).“

13. Článok 75 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa dopĺňajú tieto písmená:

„j) bielkovinové plodiny;

k) hovädzie mäso;

l) bravčové mäso;

m) ovčie mäso;

n) kozie mäso;

o) syr.“;

b) V odseku 3 sa písmeno j) nahrádza takto:

„j) miesto poľnohospodárskej výroby a/alebo pôvodu;“.

14. V článku 78 ods. 1 sa dopĺňajú tieto písmená:

„h) bravčové mäso;

i) ovčie mäso;

j) kozie mäso.“

15. V článku 90a sa odsek 4 nahrádza takto:

„4. Členské štáty v prípade porušenia pravidiel Únie v sektore vinohradníctva a vinárstva stanovených v tomto nariadení uplatňujú primerané, účinné a odrádzajúce administratívne sankcie. Členské štáty neuplatňujú uvedené sankcie, ak je nedodržanie pravidiel menej závažné.“

16. V časti II hlave II kapitole I sa dopĺňa tento oddiel:

„Oddiel 4

Uvádzanie kvalitných poľnohospodárskych výrobkov typických pre najvzdialenejšie regióny na trh

Článok 123a

Grafický symbol

1. Na účely zlepšovania informovanosti o kvalitných poľnohospodárskych výrobkoch typických pre najvzdialenejšie regióny a zvýšenia spotreby týchto výrobkov, v prirodzenom stave alebo spracovaných, možno používať grafický symbol.

2. Podmienky používania grafického symbolu uvedeného v odseku 1 navrhnú príslušné profesijné organizácie. Vnútroštátne orgány odošlú tieto návrhy spolu so svojím stanoviskom Komisii. Používanie grafického symbolu kontroluje verejný orgán alebo subjekt, ktorý poverili príslušné vnútroštátne orgány.

3. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 227 prijímať delegované akty týkajúce sa podmienok na výkon práva používať grafický symbol, ako aj podmienok jeho reprodukovania a používania. Uvedené podmienky sa stanovia na zlepšenie povedomia o vysokokvalitných poľnohospodárskych výrobkoch z najvzdialenejších regiónov a na zvýšenie ich spotreby bez ohľadu na to, či sú spracované.

4. Komisia prijme vykonávacie akty týkajúce sa podrobných podmienok používania grafického symbolu, ako aj minimálnych charakteristík kontrol a monitorovania, ktoré musia uplatňovať členské štáty. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 229 ods. 2.“

17. V článku 125 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Podmienky nákupu cukrovej repy a cukrovej trstiny vrátane dodávateľských zmlúv podpísaných pred vysiatím medzi pestovateľmi cukrovej repy a cukrovej trstiny a cukrovarníckymi podnikmi v Únii sa riadia písomnými dohodami v rámci odvetvia, ako sa opisuje v časti II oddiele A bode 6 prílohy II.“

18. V článku 145 ods. 3 sa prvá veta nahrádza takto:

„Členské štáty, ktoré do svojich plánov NRP zahrnuli reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov v súlade s článkom 31 písm. n), každoročne do 1. marca na základe

vinohradníckeho registra predložia Komisii aktualizovaný súpis svojho výrobného potenciálu.“

19. V časti II hlave II kapitole II sa vkladá tento oddiel:

„Oddiel 2a

Konope

Článok 147b

Výroba konope

1. V Únii sa smú vyrábať výrobky uvedené v tomto odseku, ak sa pestujú z odrody *Cannabis Sativa* L. zaregistrovanej v Spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov s maximálnym obsahom delta-9-tetrahydrokanabinolu nepresahujúcim 0,3 % a spĺňajúcich tieto podmienky:

a) surové pravé konope, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN 5302, pestované zo semien certifikovaných v súlade so smernicou Rady 2002/57/ES* alebo v súlade s článkom 10 smernice Komisie 2008/62/ES** v prípade odrôd na zachovanie;

b) semená odrôd konope určené na siatie, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN ex 1207 99 20, získavané v súlade so smernicou 2002/57/ES alebo v súlade s článkom 10 smernice 2008/62/ES v prípade odrôd na zachovanie;

c) konopné semená na iný účel ako siatie, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN 1207 99 91, získavané zo semien certifikovaných v súlade so smernicou 2002/57/ES alebo v súlade s článkom 10 smernice 2008/62/ES v prípade odrôd na zachovanie;

d) všetky ostatné časti konope, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN 1211 90 86, pestované zo semien certifikovaných v súlade so smernicou 2002/57/ES alebo v súlade s článkom 10 smernice 2008/62/ES v prípade odrôd na zachovanie.

2. Výrobky uvedené v odseku 1, ktoré nespĺňajú podmienky v ňom stanovené, možno vyrábať na území členských štátov, ktoré to na svojom území povoľujú, a za podmienok, ktoré stanovujú v súlade s únijným, medzinárodným a vnútroštátnym právom.

Článok 147c

Uvádzanie konope na trh

1. Tieto výrobky možno v Únii uvádzať na trh, iba ak sú splnené tieto podmienky:

a) surové pravé konope, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN 5302, vyrábané z odrody *Cannabis Sativa* L. zaregistrovanej v Spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov s maximálnym obsahom delta-9-tetrahydrokanabinolu nepresahujúcim 0,3 % a pestované zo semien certifikovaných v súlade so smernicou 2002/57/ES alebo v súlade s článkom 10 smernice 2008/62/ES v prípade odrôd na zachovanie;

b) semená odrôd konope určené na siatie, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN ex 1207 99 20, odrody *Cannabis Sativa* L. zaregistrovanej v Spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov s maximálnym obsahom delta-9-tetrahydrokanabinolu nepresahujúcim 0,3 %, uvádzané na trh v súlade so smernicou 2002/57/ES alebo v súlade s článkom 10 smernice 2008/62/ES v prípade odrôd na zachovanie;

c) všetky ostatné časti konope, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN 1211 90 86, odrody *Cannabis Sativa* L. zaregistrovanej v Spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov s maximálnym obsahom delta-9-tetrahydrokanabinolu nepresahujúcim 0,3 % a pestované zo semien certifikovaných v súlade so smernicou 2002/57/ES alebo v súlade s článkom 10 smernice 2008/62/ES v prípade odrôd na zachovanie.

Konopné semená na iný účel ako siatie, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN 1207 99 91, možno v Únii uvádzať na trh.

2. Odchylne od odseku 1 možno výrobky uvedené v danom odseku, ktoré nespĺňajú v ňom stanovené podmienky, uvádzať na trh na lekárske použitie a vedecké účely v súlade s únijným, medzinárodným a vnútroštátnym právom.

3. Konopné výrobky uvedené v odseku 1 získané z rastlín konope vysiatych pred [1. januárom roku po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] možno naďalej uvádzať na trh v súlade s pravidlami platnými pred uvedeným dátumom, a to do [31. decembra roku po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny].

---

* Smernica Rady 2002/57/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní s osivom olejnín a priadnych rastlín (Ú. V. ES L 193, 20.7.2002, s. 74, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/57/oj).

** Smernica Komisie 2008/62/ES z 20. júna 2008, ktorou sa stanovujú určité výnimky pre zápis poľnohospodárskych druhov a odrôd, ktoré sú prirodzene prispôsobené miestnym a regionálnym podmienkam a ktorým hrozí genetická erózia, a pre uvedenie osiva a sadiva zemiakov týchto druhov a odrôd na trh (Ú. v. EÚ L 162, 21.6.2008, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/62/oj).“

20. V článku 158 sa vkladajú tieto odseky:

„3a. Organizácie výrobcov, ktoré boli uznané pred [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny] v súvislosti s jedným alebo viacerými výrobkami v sektore bielkovinových plodín, sa považujú za organizácie výrobcov uznané v danom sektore podľa článku 152. Takisto zostáva zachované uznanie predmetných organizácií výrobcov v súvislosti s inými výrobkami uznanými v iných sektoroch. Ak však dané organizácie výrobcov už nespĺňajú podmienky stanovené v odseku 1 tohto článku v súvislosti s jedným alebo viacerými sektormi, členské štáty odoberú uznania vzťahujúce sa na dotknuté sektory najneskôr do [31. decembra 20XX – aspoň dva celé roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny].

3b. Organizácie výrobcov, ktoré boli uznané pred [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny] v súvislosti s jedným alebo viacerými výrobkami doplnenými v bode VIII prílohy I za sektor ľanu a konope, sa považujú za organizácie výrobcov uznané v danom sektore podľa článku 152. Takisto zostáva zachované uznanie predmetných organizácií výrobcov v súvislosti s inými výrobkami uznanými v iných sektoroch. Ak však dané organizácie výrobcov už nespĺňajú podmienky stanovené v odseku 1 tohto článku v súvislosti s jedným alebo viacerými sektormi, členské štáty odoberú uznania vzťahujúce sa na dotknuté sektory najneskôr do [31. decembra 20XX – aspoň dva celé roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny].“

21. V článku 158 sa vkladajú tieto odseky:

„3a. Medziodvetvové organizácie, ktoré boli uznané pred [*dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny*] v súvislosti s jedným alebo viacerými výrobkami v sektore bielkovinových plodín, sa považujú za medziodvetvové organizácie uznané v danom sektore podľa článku 157. Takisto zostáva zachované uznanie predmetných medziodvetvových organizácií v súvislosti s inými výrobkami uznanými v iných sektoroch. Ak však dané medziodvetvové organizácie už nespĺňajú podmienky stanovené v odseku 1 tohto článku v súvislosti s jedným alebo viacerými sektormi, členské štáty odoberú uznania vzťahujúce sa na dotknuté sektory najneskôr do [31. decembra 20XX – aspoň dva celé roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny].

3b. Medziodvetvové organizácie, ktoré boli uznané pred [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny] v súvislosti s jedným alebo viacerými výrobkami doplnenými v bode VIII prílohy I za sektor ľanu a konope, sa považujú za medziodvetvové organizácie uznané v danom sektore podľa článku 157. Takisto zostáva zachované uznanie predmetných medziodvetvových organizácií v súvislosti s inými výrobkami uznanými v iných sektoroch. Ak však dané medziodvetvové organizácie už nespĺňajú podmienky stanovené v odseku 1 tohto článku v súvislosti s jedným alebo viacerými sektormi, členské štáty odoberú uznania vzťahujúce sa na dotknuté sektory najneskôr do [31. decembra 20XX – aspoň dva celé roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktorým sa zavádzajú zmeny].“

22. Článok 159 sa mení takto:

a) V písmene a) sa dopĺňa tento bod:

„v) sektor bielkovinových plodín“;

b) Písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) medziodvetvové organizácie v sektore olivového oleja a stolových olív, sektore tabaku a v sektore bielkovinových plodín.“

23. V článku 173 ods. 1 sa vkladá toto písmeno:

„ca) pozastavenie, zníženie a vymáhanie platieb podpory na intervencie v určitých sektoroch uvedených v časti II hlave I kapitole II oddiele 2 v prípade nedodržania kritérií podmieňujúcich udelenie uznania;“.

24. V článku 174 ods. 1 prvom pododseku sa dopĺňajú tieto písmená:

„h) pravidlá administratívnych kontrol a kontrol na mieste, ktoré majú vykonávať členské štáty v súvislosti s organizáciami výrobcov alebo združeniami organizácií výrobcov s cieľom overiť dodržiavanie kritérií podmieňujúcich udelenie uznania;

i) pravidlá špecifického systému identifikácie uznaných organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov.“

25. Článok 182 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Spúšťací objem sa rovná 125 %, 110 % alebo 105 % priemerného ročného dovozu počas troch predchádzajúcich rokov, za ktoré sú údaje k dispozícii, v závislosti od toho, či sú možnosti prístupu na trh, ktoré sú vymedzené ako dovozy vyjadrené percentuálnym podielom zodpovedajúcej domácej spotreby

počas troch predchádzajúcich rokov, nižšie alebo rovné 10 %, vyššie ako 10 %, ale nižšie alebo rovné 30 %, alebo vyššie ako 30 %, v uvedenom poradí.“;

b) Odsek 2 sa vypúšťa.

26. V článku 186 ods. 1 sa dopĺňa toto písmeno:

„e) v prípade potreby stanoví sankcie, ktoré sa majú uložiť hospodárskym subjektom za prípady nedodržania podmienok a požiadaviek oprávnenosti, ktoré musia spĺňať, aby mohli podať žiadosť v rámci colnej kvóty, a predovšetkým, keď orgánu vydávajúcemu licenciu neposkytnú presné, aktuálne a pravdivé doklady.“

27. Článok 189 sa nahrádza takto:

„*Článok 189*

Dovoz konope

1. Tieto výrobky možno dovážať do Únie, iba ak sú splnené tieto podmienky:

a) surové pravé konope, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN 5302, vyrábané z odrody *Cannabis Sativa* L. zaregistrovanej v Spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov s maximálnym obsahom delta-9-tetrahydrokanabinolu nepresahujúcim 0,3 % a pestované zo semien certifikovaných v súlade so smernicou 2002/57/ES alebo v súlade s článkom 10 smernice 2008/62/ES v prípade odrôd na zachovanie, alebo ak je k nim priložený dôkaz, že hladina delta-9-tetrahydrokanabinolu v danej odrode nepresahuje 0,3 %;

b) semená odrôd konope určené na siatie, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN ex 1207 99 20, odrody *Cannabis Sativa* L. zaregistrovanej v Spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov s maximálnym obsahom delta-9-tetrahydrokanabinolu nepresahujúcim 0,3 % certifikované v súlade so smernicou 2002/57/ES alebo v súlade s článkom 10 smernice 2008/62/ES v prípade odrôd na zachovanie, alebo ak je k nim priložený dôkaz, že hladina delta-9-tetrahydrokanabinolu v danej odrode nepresahuje 0,3 %;

c) konopné semená na iný účel ako siatie, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN 1207 99 91 a ktoré dovážajú len dovozcovia s povolením od členského štátu, aby sa zaručilo, že predmetné smená nie sú určené na siatie;

d) ostatné časti konope, na ktoré sa vzťahuje číselný znak KN 1211 90 86, odrody *Cannabis Sativa* L. zaregistrovanej v Spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov s maximálnym obsahom delta-9-tetrahydrokanabinolu nepresahujúcim 0,3 % a pestované zo semien certifikovaných v súlade so smernicou 2002/57/ES alebo v súlade s článkom 10 smernice 2008/62/ES v prípade odrôd na zachovanie, alebo ak je k nim priložený dôkaz, že hladina tetrahydrokanabinolu v danej odrode nepresahuje 0,3 %.

2. Odchylne od odseku 1 možno výrobky uvedené v danom odseku, ktoré nespĺňajú v ňom stanovené podmienky, dovážať na lekárske použitie a vedecké účely v súlade s únijným, medzinárodným a vnútroštátnym právom.“

28. Článok 214a sa nahrádza takto:

„*Článok 214a*

Vnútroštátne platby pre určité sektory vo Fínsku

1. S povolením Komisie môže Fínsko v období rokov 2023 – 2027 aj naďalej poskytovať vnútroštátnu pomoc, ktorú na základe tohto článku poskytovalo výrobcom v roku 2022, a to za predpokladu, že:

a) celková výška podpory príjmov počas celého obdobia klesá a v roku 2027 nepresiahne 67 % výšky pomoci poskytnutej v roku 2022;

b) pred akýmkoľvek využitím tejto možnosti sa najskôr využijú v plnej miere režimy podpory podľa SPP pre príslušné sektory.

Komisia prijme toto povolenie bez uplatnenia postupu uvedeného v článku 229 ods. 2, 3 alebo 4.

2. S povolením Komisie môže Fínsko v období 2028 – 2034 aj naďalej poskytovať vnútroštátnu pomoc, ktorú na základe tohto článku poskytovalo výrobcom v roku 2027, a to za predpokladu, že:

a) celková výška podpory príjmov počas celého obdobia klesá a v roku 2034 nepresiahne 67 % výšky pomoci poskytnutej v roku 2027;

b) pred akýmkoľvek využitím tejto možnosti sa najskôr využijú v plnej miere režimy podpory podľa SPP pre príslušné sektory.

Komisia prijme toto povolenie bez uplatnenia postupu uvedeného v článku 229 ods. 2, 3 alebo 4.“

29. V časti IV kapitole II sa dopĺňa tento článok:

„*Článok 214b*

Vnútroštátne platby v sektore cukru vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch

Francúzsko môže sektoru cukru vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch poskytnúť pomoc vo výške maximálne 90 miliónov EUR za hospodársky rok.

Francúzsko informuje Komisiu do 30 dní od konca každého hospodárskeho roka o sume pomoci, ktorú skutočne udelilo.“

30. Článok 217 sa vypúšťa.

31. V časti V sa vkladá táto kapitola:

„*KAPITOLA Ib*

Dostupnosť dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz

Článok 222c

Plány dostupnosti dodávok poľnohospodárskych výrobkov v čase núdzových situácií a vážnych kríz

1. Komisia a členské štáty spolupracujú na identifikovaní a riešení štrukturálnej zraniteľnosti v dodávateľskom reťazci poľnohospodárskych výrobkov a zvyšovaní miery koherentnosti pripravenosti na krízy v agropotravinárskom sektore.

2. Členské štáty s prihliadnutím na svoje špecifické rizikové profily a medziinštitucionálne úpravy zostavia svoje národné plány pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti s cieľom:

a) zachovať dostupnosť a bezpečnosť dodávok poľnohospodárskych výrobkov a prístup k nim v čase núdzových situácií alebo vážnych kríz na všetkých územných úrovniach;

b) zabrániť narušeniam dodávateľských reťazcov alebo ich zmierniť v čase núdzových situácií alebo vážnych kríz na všetkých územných úrovniach.

3. Plány pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti musia zahŕňať aspoň:

a) mechanizmy monitorovania a včasného varovania vrátane posudzovania štrukturálnej zraniteľnosti v dodávateľskom reťazci a scenáre rizík pri rozsiahlych narušeniach;

b) úpravy o agregácii údajov o zásobách kľúčových poľnohospodárskych výrobkov;

c) mechanizmus prideľovania úloh a koordinácie medzi príslušnými orgánmi na všetkých územných úrovniach, ako aj postupy spolupráce s relevantnými aktérmi súkromného sektora;

d) protokoly komunikácie v núdzových situáciách ako záruku rýchleho šírenia informácií zainteresovaným stranám a širokej verejnosti.

4. Členské štáty svoje plány pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti pravidelne preskúmavajú.

5. Členské štáty určia príslušný vnútroštátny orgán alebo kontaktné miesto zodpovedné za koordináciu s ostatnými členskými štátmi a Komisiou v otázke pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti.

6. Členské štáty Komisii každé tri roky oznamujú zhrnutie najnovšej verzie svojich národných plánov pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti uvedených v odseku 2.

7. Komisia môže prijímať vykonávacie akty:

a) špecifikujúce formát, požiadavky na podávanie správ, šírenie častí, ktoré nemajú dôverný charakter, a harmonogramy predkladania zhrnutí plánov pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti;

b) stanovujúce pravidlá cezhraničnej spolupráce medzi členskými štátmi v rámci zostavovania a uplatňovania plánov pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti na dosiahnutie cieľov uvedených v odseku 2.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 229 ods. 2.

Článok 222d

Rezervy poľnohospodárskych výrobkov

1. Na účely tohto článku pojem „rezervy“ znamená zásoby v držbe verejných alebo súkromných hospodárskych subjektov určené na použitie pri vojenskej alebo civilnej ochrane v núdzových situáciách alebo krízach vrátane humanitárnych intervencií alebo zásoby udržiavané k dispozícii s cieľom zaručiť potravinovú bezpečnosť počas rozsiahlych narušení dodávok.

2. Ak členské štáty vytvoria a spravujú rezervy poľnohospodárskych výrobkov, zaručia, že predmetné opatrenia sa zostavujú tak, aby sa minimalizovali narušenia trhu vrátane týchto aspektov:

a) objem poľnohospodárskych výrobkov v rezerve sa určuje na základe vopred vytýčených cieľov;

b) úroveň rezerv sa pravidelne preskúmava a v prípade potreby sa prispôsobuje na základe zistenej zraniteľnosti v dodávateľskom reťazci a posúdení rizika;

c) nákup poľnohospodárskych výrobkov do rezerv sa vykonáva za trhové ceny prostredníctvom postupov verejného obstarávania. Uvoľnenie poľnohospodárskych výrobkov z rezerv na trh sa vykonáva transparentným spôsobom za trhové ceny;

d) operácie týkajúce sa vytvorenia, udržiavania a uvoľnenia rezerv musia pravidelne monitorovať príslušné orgány členských štátov.

3. Ak členské štáty vytvoria a spravujú rezervy poľnohospodárskych výrobkov, rezervy sa implementujú ako súčasť národného plánu pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti, ako sa uvádza v článku 222c ods. 2.

Vopred vytýčené ciele uvedené v odseku 2 písm. a) sa stanovia v národnom pláne pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti uvedenom v článku 222c ods. 2.

Informácie o vytváraní, udržiavaní a uvoľňovaní rezerv sa zahrnú do zhrnutia národného plánu pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti uvedeného v článku 222c ods. 6.

4. Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých stanoví pravidlá týkajúce sa:

a) koordinovaných opatrení na vytvorenie a spravovanie rezerv uvedených v odseku 1, ako je identifikácia kategórií výrobkov na vytvorenie rezerv a zostavenie spoločných posúdení rizika a mechanizmov včasného varovania na zmiernenie cezhraničných rizík pri dodávkach a zaručenie kontinuity dodávok počas narušení;

b) implementácie dobrovoľných mechanizmov solidarity a vzájomnej pomoci, vďaka ktorým členské štáty sprístupňujú časti svojich rezerv iným členským štátom čeliacim závažným nedostatkom.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 229 ods. 2.

Článok 222e

Koordinácia

1. Komisia na podporu koordinovanej únijnej koncepcie pripravenosti v oblasti potravinovej bezpečnosti a odolnosti poľnohospodárskeho dodávateľského reťazca zriadi Európsky mechanizmus pripravenosti a reakcie na krízu potravinovej bezpečnosti (EFSCM), ktorý bude spájať príslušné orgány členských štátov, relevantné organizácie zainteresovaných strán a v prípade potreby zástupcov vybraných tretích krajín.

2. EFSCM:

a) podporuje účinné vykonávanie právnych predpisov, programov a politík Únie týkajúcich sa pripravenosti na krízy v oblasti dodávok potravín a potravinovej bezpečnosti a jej reakcie na ne;

b) podporuje spoluprácu a koordináciu, výmenu skúseností a osvedčených postupov pri včasnom varovaní, monitorovaní a nahlasovaní hrozieb, reakciách na krízu a posudzovaní situácie po kríze;

c) podporuje zisťovanie štrukturálnej zraniteľnosti a nedostatočnej odolnosti v agropotravinových reťazcoch, a to aj formou záťažového testovania, posudzovania rizika a plánovania scenárov;

d) podporuje pravidelné výmeny a dialóg o národných plánoch pripravenosti a reakcie v oblasti potravinovej bezpečnosti členských štátov a tretích krajín, pričom zohľadňuje dôverný charakter takýchto plánov;

e) prispieva k zostavovaniu odporúčaní alebo politických iniciatív týkajúcich sa pripravenosti Únie na krízy v oblasti dodávok potravín a potravinovej bezpečnosti a jej reakcie na ne.

Článok 222f

Posilnené opatrenia pri závažných krízach alebo núdzových stavoch

Komisia môže v prípade vyhlásenia stavu závažnej krízy alebo núdzového stavu predstavujúceho vysoké riziko pre potravinovú bezpečnosť prostredníctvom okamžite uplatniteľných vykonávacích aktov uložiť členským štátom a hospodárskym subjektom povinnosť poskytovať Komisii v reálnom čase správy o relevantných verejných a súkromných zásobách agropotravinových výrobkov a vstupov alebo iné informácie relevantné na zaručenie dodávok daných výrobkov v Únii.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 229 ods. 3.

Článok 222g

Ochrana citlivých informácií alebo utajovaných skutočností

1. Komisia zaručuje, že citlivé informácie alebo utajované skutočnosti týkajúce sa úrovne zásob, logistických kapacít alebo zraniteľnosti dodávok sa spracúvajú, ukladajú a vymieňajú v súlade s uplatniteľnými pravidlami Únie o ochrane citlivých informácií a utajovaných skutočností vrátane požiadaviek na kybernetickú bezpečnosť.

2. Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých špecifikuje technické a procedurálne požiadavky na bezpečné spracúvanie a výmenu takýchto informácií.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 229 ods. 2.“

32. V časti V sa dopĺňa táto kapitola:

„*KAPITOLA III*

Zábezpeky

Článok 222h

Zábezpeky

1. Ak sa tak stanovuje v tomto nariadení alebo právnych predpisoch prijatých podľa neho, členské štáty požiadajú o zloženie zábezpeky, ktorá bude zárukou, že sa peňažná suma vyplatí príslušnému orgánu alebo prepadne v jeho prospech, ak sa nesplní určitá povinnosť vyplývajúca z týchto právnych predpisov.

2. Okrem prípadov vyššej moci zábezpeka prepadne celkom alebo čiastočne, ak sa určitá povinnosť nesplní alebo sa splní iba čiastočne.

3. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 227, ktorými do tohto nariadenia doplní pravidlá zabezpečujúce nediskriminačné zaobchádzanie, rovnosť a dodržiavanie proporcionality pri zložení zábezpeky a ktorými sa:

a) špecifikuje strana nesúca zodpovednosť v prípade nesplnenia povinnosti;

b) stanovia osobitné situácie, keď môže príslušný orgán upustiť od požiadavky na zloženie zábezpeky;

c) stanovia podmienky vzťahujúce sa na zábezpeku, ktorá sa má zložiť, a na ručiteľa a podmienky na zloženie a uvoľnenie zábezpeky;

d) stanovia osobitné podmienky týkajúce sa zábezpeky zloženej v súvislosti s preddavkami;

e) určia dôsledky nesplnenia povinností, pre ktoré bola zložená zábezpeka, ako sa stanovuje v odseku 1, a to vrátane prepadnutia zábezpeky a miery zníženia, ktorá sa má uplatniť na uvoľnenie zábezpeky v prípade refundácií, licencií, ponúk, súťažných ponúk alebo osobitných žiadostí, ako aj vtedy, ak povinnosť, na ktorú sa táto zábezpeka vzťahuje, nebola splnená buď vôbec alebo čiastočne, a to s prihliadnutím na povahu povinnosti, na množstvo, v súvislosti s ktorým došlo k nesplneniu povinnosti, na dĺžku prekročenia lehoty, do ktorej mala byť povinnosť splnená, a na termín, do ktorého mal byť doklad potvrdzujúci splnenie povinnosti predložený.

4. Komisia môže prijať vykonávacie akty stanovujúce pravidlá týkajúce sa:

a) formy zábezpeky, ktorá sa má zložiť, a postupu zloženia zábezpeky, jej prijatia a nahradenia pôvodnej zábezpeky;

b) postupov uvoľnenia zábezpeky;

c) oznámení, ktoré majú vykonať členské štáty a Komisia.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 229 ods. 2.“

33. V článku 225 sa vypúšťajú písmená e) a f).

34. V článku 229 sa dopĺňa tento odsek:

„4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.“

35. Prílohy I, II, IV, VII a X sa nahrádzajú v súlade s prílohou I k tomuto nariadeniu.

36. Text uvedený v prílohe II k tomuto nariadeniu sa vkladá ako príloha Ia.

37. Príloha V sa vypúšťa.

Článok 2

Prechodné ustanovenia

Články 22 až 25 a článok 217 a príloha V k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 sa naďalej uplatňujú aj po 31. decembri 2027 v prípade opatrení vykonávaných do 31. decembra 2027.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 1 body 19 a 27 sa uplatňujú od [1. januára roka nasledujúceho po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Článok 1 bod 31 a príloha I bod 4 sa uplatňujú od [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Príloha I bod 5 sa uplatňuje od [1. októbra roka nasledujúceho po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Článok 1 body 2, 3, 7, 10, 16, 18, 29, 30, 32 a 37 sa uplatňujú od [1. januára 2028][*dátum a bod 9 závisia od dátumu začiatku uplatňovania nariadenia (EÚ) […], ktorým sa zriaďuje fond pre národné a regionálne partnerstvá na roky 2028 – 2034*].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda/predsedníčka	*predseda/predsedníčka*